

SoldR Mtrl P

Soldatreglemente, Personlig materiel

Soldatreglemente, Personlig materiel (SoldR Mtrl P), 2003 års utgåva (M7742-101024), fastställs för tillämpning fr o m 2004-04-01.

Detta reglemente ersätter SoldR Mtrl P, 1992 års utgåva (M7742-101022) utom de delar som beskriver finkalibriga vapen.

Beslut i ärendet har fattats av inspektören för armén generalmajor Alf Sandqvist varvid föredragande har varit major Sivert Sahlström. I den slutliga handläggningen har kapten Ari Sällinen deltagit.

Alf Sandqvist

Sivert Sahlström

© 2003 Försvarsmakten, Stockholm
Boken är producerad i samarbete med
Sörman Information & Media AB

Tryckeri: Elanders Berlings, Malmö 2004

M7742-101024

*Central lagerhållning:
Försvarets bok- och blankettförråd*

Förord

Soldatreglemente för personlig materiel (SoldR Mtrl P) främsta syfte är att befrämja säkerhet och effektivitet i Försvarmaktens verksamhet.

Reglementet omfattar utbildning inom området personlig utrustning från grundutbildning av soldater och sjöman till befattningsutbildning.

Föreskrifter markeras med en linje i yttermarginalen.

Vid utbildning och övningar i fred, vid höjd beredskap och i krig, då övningar inte är direkta förberedelser för stridshandlingar, gäller de föreskrivna säkerhetsbestämmelser som finns i SäKI – Försvarmaktens säkerhetsinstruktioner.

Reglementet innehåller texter och bilder för sådan grundläggande verksamhet, där avvikelser från de föreskrivna handlingssätten kan innebära skador på personal och materiel.

Reglementet gäller för all militär personal som är anställd eller verksam inom Försvarmakten. Chefer på olika nivåer säkerställer att övriga vid behov delges reglementets innehåll.

Text med gul platta innebär fara vid felaktig hantering.

Varning! - risk för personalskador
OBS! - risk för materielskador

1

Utrustningens vård 6

2

Din utrustning 26

3

NBC-skyddsutrustning 102

4

Skyddsutrustning 128

5Förplägnads- och
förläggingsmateriel 140**6**

Sjukvårdsutrustning 156

Litteraturförteckning 165

Utrustningens vård

Allmänt	8
Ansvar och skyldighet	10
Vid skada eller förlust	10
Kontroller	11
Förebyggande underhåll	12
Daglig tillsyn (DT)	13
Särskild tillsyn (ST)	13
Persedelvård m m	14
Allmänt	14
Rengöring	16
Förebyggande underhåll av persedlar	19

Allmänt

Exempel på personlig utrustning

Huvuddelen av den materiel som du använder i fred är lånad från ett krigsförband/insatsförband. Du måste därför vårda och hantera den så att den **alltid är fullt användbar** och kan användas **vid mobilisering eller utlandstjänstgöring**.

Ett annat viktigt skäl till att vårda och hantera materielen rätt är att värnpliktiga och befäl varje år skadas under utbildningen och på övningar, främst på grund av

- bristande materielkunskap
- slarv med materiel
- att skadad eller felaktig materiel används.

Varning!

Hanterar du materiel fel kan du själv eller en kamrat skadas.

Du ska därför

- veta hur och när din och ditt förbands utrustning ska användas
- alltid kontrollera din utrustning innan du använder den
- aldrig använda skadad eller felaktig materiel
- anmäl till ditt befäl om du inte är utbildad på den materiel du fått order att använda.

Varning!

Skadad materiel kan bli livsfarlig materiel.

Ansvar och skyldighet

Följande krav ställs på dig.

- Du är **personligen ansvarig** för vården och förvaringen av din materiel.
- Under grundutbildningen ska du lära dig hur du ska sköta materielen.
- Din personliga utrustning ska du vårda så snart tillfälle ges.
- Vid nedsmutsande materieltjänst ska överdragsklädsel användas.
- Du ska bära eller medföra utrustningen på det sätt som du fått order om. Då är det lättare för dig att kontrollera att allt är med.
- Vid omgrupperingar ska du alltid kontrollera att din egen och enhetens materiel medförs.

Vid skada eller förlust

När något skadats eller förlorats, ska du omedelbart anmäla det till din chef.

Genom en noggrann kontroll och vård kommer du tidigt att upptäcka småskador. Genom att reparera dem innan de blir större, kan vi både minska antalet personskador och spara pengar varje år.

OBS!

Kom ihåg att då materiel skadas eller förloras så uppstår en brist hos ett insatsförband!

Kontroller

Din chef är skyldig att kontrollera din utrustning

För att våra förband alltid ska ha användbar materiel, är din chef skyldig att kontrollera att du sköter din personliga utrustning. Detta görs regelbundet i form av stickprov eller persedel- och materielkontroller.

Förebyggande underhåll

Både i fred och krig är det nödvändigt att all personal kan leda och utföra materielvård, **daglig** och **särskild tillsyn**.

Daglig tillsyn är ditt eget ansvar

Materielen vårdas genom olika tillsyner.

De olika tillsynerna är

- daglig tillsyn (DT)
- särskild tillsyn (ST).

Daglig tillsyn (DT)

Den dagliga tillsynen ska utföras varje dag före, under och efter det att du har använt materielen eller då verksamheten varit sådan att materielen är i behov av underhåll.

Avsikten är att din utrustning alltid ska vara **funktionsduglig, hel och ren**.

De fel som du inte kan eller får reparera ska du snarast anmäla till din chef.

Daglig tillsyn genomförs utan att särskild order ges.

Särskild tillsyn (ST)

Den särskilda tillsynen genomförs på order och under särskild avdelad tid, leds och kontrolleras av ansvarigt befäl.

Särskild tillsyn ska alltid göras på all materiel innan den lämnas in på förrådet.

Visitation vid särskild tillsyn

Persedelvård m m

Allmänt

Samtliga plagg och skydd i fältuniformssystem 90 och sjöstridsdräktssystem 93 är framtagna för att samverka med varandra och ska betraktas som system. Funktionen i systemen bygger på att man använder flera skikt av plagg.

Systemen har följande egenskaper:

- Medger reglering av kroppstemperatur
- är olje- och vattenavvisande
- är flammhämmande.

Smutsiga, trasiga eller alltför slitna plagg har nedsatt funktion.

Overall, grön
Mekoverall SSD 93

M7370-285000
M7370-823000

*Använd alltid överdragskläder
(overall) vid nedsmutsande
materielltjänst*

Du ska hålla dina persedlar rena och utan order sy i knappar och laga mindre revor. Marschskor ska alltid vara vårdade. Du ska därför ha en persedelvårdssats som innehåller klädborste, nål och tråd, skoborste, skokräm och vaxfett.

Utrustning för persedelvård

Tjänstetecken som inte är försedda med särskild fastsättningsanordning ska sys fast på uniformslaggen. Textillim eller häftapparat får inte användas.

Förbandstecken av textil får bäras 6 mm under nationsmärket på vänster ärm till fältjacka 90 och sjöarbetsjacka 93.

Förbandstecken får du sy på själv

Rengöring

Med rengöring menas tvättning och andra åtgärder för att ta bort damm, lera, grus, asfalt, vägsalt m m. För att man ska kunna vårda och reparera materielen måste den vara rätt rengjord.

Läder, skinn eller textilier torkas av eller borstas när de är torra. Hårt smutsade persedlar och annan materiel tvättas dock hastigt av med kallt eller ljummet vatten. Läder (skinn) får inte blötas mer än nödvändigt eftersom det luckras upp av vatten. När man tvättar läder (skinn) får vattnet inte vara varmare än +35 °C.

När läder (skinn) rengörs får tvål sättas till vattnet. Persedlarna torkas så att lädret eller skinnen inte skadas eller veckas. Läder får därför inte torkas i stark solvärme, nära öppen eld eller annan värmekälla, t ex tältspis eller element. Torkningen avbryts så snart ytorna känns torra. Skinn (läder) smörjs in med vaxfett eller motsvarande. Fettet läggs på tunt och gnids noggrant in med borste eller svamp. Om lädret är fuktigt tränger fettet in bättre. Då det torkat, blankas lädret med borste eller trasa.

Gummi och plast rengörs torrt eller med tvättlösning. Gummi och plast är också känsliga för värme och bör därför skyddas mot hetta och starkt solljus. Vaxfett får inte användas.

Uniformspersedlar

Tvättning

Generellt så ska du lämna in dina plagg på anvisad plats för tvättbyte. Detta för att säkerställa att plaggen tvättas och torkas på ett korrekt sätt.

OBS!

Felaktigt tvättade och torkade plagg kan förlora sina skyddande egenskaper.

Om du under normala betingelser av någon anledning måste tvätta själv så ska du följa tvättreglerna på nästa sida, detta för att plaggen ska bevaras i fullgott skick och behålla sina skyddande egenskaper.

Tvättanvisningar

Persedel	Skötsel
Innerskikt	
Knästrumpor, stålgrå Innerstrumpor 93 blå	Tvätt i max 40 °C, torktumling max 80 °C
Kortkalsonger 93	Tvätt i max 85 °C, torktumling max 120 °C
Långkalsonger 91	Tvätt i max 60 °C, torktumling max 80 °C
Fältskjorta 90	Tvätt i max 60 °C, torktumling max 80 °C
Mellanskikt	
Ytterstrumpor frotté	Tvätt i max 40 °C, torktumling max 80 °C
Stridshandskar 2000	Handtvätt 30 °C. Torkning max 30 °C, ej torktumling
Tumvantar frotté	Tvätt i max 40 °C, torktumling max 80 °C
Tumvantar tjocka	Endast specialbehandling
Tröja 90	Tvätt i max 60 °C, torktumling max 80 °C
Ytterskikt	
Fältbyxor 90/90P	Tvätt 60 °C, tvålfritt tvättmedel, torktumling
Fältjacka 90/90P	minst 140 °C eller strykning på rätsidan (två prickar)
Sjöarbetsbyxor 93	Tvätt 60 °C, tvålfritt tvättmedel, torktumling minst
Sjöarbetsjacka 93	140 °C eller strykning på rätsidan (två prickar)
Snöbyxor 90	Tvätt 85 °C, tvålfritt tvättmedel, torktumling
Snöjacka 90	max 120 °C
Regnställ byxor 90	Tvätt 40 °C, torktumling max 80 °C
Regnställ jacka 90	
Fältmössa 90 kamo	Tvätt 60 °C, tvålfritt tvättmedel, torktumling minst 140 °C eller strykning på rätsidan (två prickar)
Förstärkningsplagg	
Värmebyxor 90	Tvätt 60 °C, tvålfritt tvättmedel, torktumling
Värmejacka 90	max 80 °C
Pälsmössa M/59	Tvätt 60 °C, ej torktumling
Hjälmunderlag 90	Tvätt max 60 °C, torktumling max 80 °C

Tvätt i fält

I fält och till sjöss kan det bli långt mellan tvättbyten. Då måste du själv tvätta dina kläder.

Följande saker ska du tänka på när du tvättar i fält:

- Strumpor, vantar och andra ylleplagg vattentvättas i handvarmt vatten genom att krama dem. De får inte gnuggas eller vridas ur för då valkar de sig och passformen blir förstörd.
- Då det kan vara svårt att uppfylla tvättråden i fält så måste man vara medveten om att skyddsegenskaperna försämras hos persedlarna vid tvätt i fält.

Hur du går tillväga vid tvätt i fält beskrivs i "Soldaten i fält", kap 10.

Fläckar

Fläckar som inte kan borstas bort ska tas bort med ljummet vatten eller fläckborttagningsmedel.

Fläckar ska lösas upp – inte gnidas bort och ju tidigare de tas bort, desto lättare går det.

Kåda och Stearin	Med hjälp av läskpapper/toalettpapper och genom uppvärmning
Blod	Med kallt vatten
Olja	Med nafta eller motsvarande

Nafta 15	M0702-015000
----------	--------------

Nafta 15 eller civil benämning – kristallolja, lacknafta.

Varning!

Nafta 15 kan vid inandning ge huvudvärk, yrsel, trötthet och illamående. Nafta är urtorkande vid hudkontakt.

Sprit 35

M0754-735000

Sprit 35 eller rödsprit är ett rengöringsmedel och bränsle.

Varning!

Drick aldrig sprit 35. Den innehåller metanol som kan orsaka medvetlöshet och synskada.

Förebyggande underhåll av persedlar

Fotbeklädnader

Kängor och skor bör hållas utspända med skoblock. Hopkramat tidningspapper, eller dylikt gör att kängorna torkar fortare. Om möjligt hängs de upp eller läggs på sidan. Torka eller byt till nya innersulor vid behov.

Läderkängor kan aldrig göras helt vattentäta, men om de smörjs måttligt med vaxfett blir lädret mer motståndskraftigt mot väta.

Marschkängor 90 och vinterkängor 90 bör tvättas av med vatten efter dagens slut och därefter torkas. Om kängorna blivit regn- eller snöblöta bör kängorna stoppas med hopknycklat tidningspapper vilket bör bytas ut efter ett tag.

Välvärdade kängor minskar risken för skador

Kängorna ska torkas sakta i rumstemperatur eller max 35 °C. Ställ dem t ex inte vid tältkaminen eller nära öppen eld. Om kängorna torkas vid för stark värme så förstörs lädret vilket kan (förutom stora ekonomiska kostnader) få svåra konsekvenser när du befinner dig i fält.

Kängorna vårdas genom att du impregnerar dem med ett tunt lager vaxfett, som ska torka någon minut. Därefter putsar du dem med skoborste och putstrasa. Med fördel kan du använda händerna för att arbeta in vaxfettet i lädret. Därefter ska du putsa med svart skokräm, som även den får torka under några minuter, innan kängorna putsas med skoborste och trasa.

Vid sträng kyla ska du inte använda vaxfett då detta inte tas upp av lädret.

Marschkängor

Klack och sula

- Gör rent och peta bort stenar, som fastnat i slitsulan.
- Kontrollera att sulan inte släpper i sömmen.
- Se upp för snedslitning. Har skorna blivit snedslitna, ska du byta till nya kängor.

Ovanläder

- Gör rent med borste och var extra noggrann vid sömmarna.
- Kontrollera skador som t ex sprickor, skärskador, förslitning, sömmar som släpper.
- Fetta in läderytan med ett tunt lager vaxfett, som du sedan gnider in med en svamp eller borste.
- Låt torka in och ta bort överskottet.

Snördelen

- Ta bort skosnöret och gör rent.
- Kontrollera att sömmar och metallfästen är hela.
- Fetta in lädret med ett tunt lager vaxfett med svamp eller trasa.
- Fetta in plösens nederdel.
- Låt fettet torka in och gnid bort överskott.

Skosnören

- Kontrollera att de är hela och att det inte finns brottanvisningar på dem.
- Torka skosnörena och byt till nya vid behov.

Inläggssula

- Ta ur och torka inläggssulan.
- Vid behov byt till nya inläggssulor.

OBS!

Vid sträng kyla – inget vaxfett.

Gummistövlar

Gummistövlar rengörs från lera och smuts med fuktig trasa eller svamp. Om stövlarna är mycket smutsiga kan du tvätta dem med en tvållösning. Tänk på att även gummistövlar är känsliga för hetta och att du inte använder vaxfett vid rengöringen eftersom du då förstör gummit. Torka innerfodret och insatserna. Torka eller byt innersulor vid behov.

Förplägnadsutrustning

Dricksflaska, kokkärl och matbestick

Du ska diska din utspisningsmateriel när du har använt den, helst med varmvatten och diskmedel och torka den noggrant. Använd borste för rengöring av dricksflaska. Du får inte skura med sand eller andra ämnen som kan repa eller fräta. Du ska förvara dricksflaska och kokkärl utan kork eller lock när du inte använder dem.

Termos

Rengör termosen med diskmedel och vatten efter varje användning. Eventuell beläggning efter långvarig användning kan med fördel tas bort med lite maskindiskmedel stående över natten. Förvara alltid termosen öppen när du inte använder den.

Varning!

Om du äter eller dricker ur smutsiga kärl kan du få magbesvär.

Vätskebehållare 1/T

Vid rengöring ta vätskebehållaren ur ytterfodralet och lossa drickslangen från vätskebehållaren. Rengör drickslangen, munstycket och vätskebehållaren med varmvatten och diskmedel, använd borstar. Torka och förvara alltid vätskebehållaren med öppet skruvlock och vänd uppåt när du inte använder den. Tillsatser kan bilda avlagringar eller lämna rester som kan störa vätskeintagets funktion.

OBS!

Vätskebehållaren är endast avsett för rent vatten.

Förläggningmateriel

Sovsäck 2000

Var noga med att vädra din sovsäck efter varje användning för att ventilera bort den fukt som bildats i sovsäcken under natten. Mata ned (rulla inte) sovsäcken i sovsäckspåsen. Om möjligt vid långtidsförvaring förvara alltid sovsäcken luftigt och upphängd.

Tält 2000 enmans

Torkas med fuktig trasa och lufttorkas.

Personligt ballistiskt skydd

Hjälm 90

Hjälm 90 görs ren med borste och svag tvållösning, torrtorkas därefter och får slutligen lufttorka i rumstemperatur.

Kroppsskydd

Kroppsskydd torkas med fuktig trasa och lufttorkas. Det ska förvaras liggande eller hängande på galge.

OBS!

Kroppsskydd ska ej utsättas för hög värme, fukt, belastning och kemikalier då detta kan innebära nedsatt ballistiskt skyddsförmåga.

Personlig NBC-utrustning

Skyddsmask 90

Daglig tillsyn ska göras efter användning i mer än en timme. Starka rengöringsmedel får ej användas – t ex rödsprit.

- Filtret tas bort. Masken spolras ren med vatten och vid tvättas vid behov för hand eller med mjuk borste i svag tvål- eller diskmedelslösning. Torrtorkas med trasa.
- Siktskivorna spolras rena och torkas med torkklapp 11.

Skyddshandske 7

Efter användning ska skyddshandskarna rengöras i varmvatten med flytande syntetiskt diskmedel och sköljas med rent vatten, samt torkas vid högst 40 °C.

Insidan och utsidan ska efter rengöring pudras lätt med kritpulver, talk eller motsvarande för att gummit inte ska torra.

Bärsystem

Stridsväst 2000 och stridsbälte 304

Torkas av eller borstas när de är torra. Hårt smutsade delar tvättas av med kallt eller ljummet vatten. Plastdelar rengörs torrt eller med tvättlösning.

Bärsystem 2000

Torkas av eller borstas när det är torrt. Olja eller nafta får inte användas till rengörning av plastdelar.

OBS!

Plastdelar som ingår i bärsystemet får inte rengöras med olja eller nafta.

Regnställ 90

Torkas/sköljs av med kallt eller ljummet vatten. Lufttorkas.

Hörselskyddskåpa

Korttidsförvaring: Förvara kåporna utvikta i samband med dygnsvilan. Övrig tid kan de förvaras ihopfällda.

Långtidsförvaring: Förvara kåporna utvikta och ta ur batterierna (se demontering/byte i kap 4 Skyddsutrustning).

Din utrustning

Grunder	28
Allmänt	28
Beskrivning av funktion och skyddskoncept	29
Natur- och syntetmaterial	30
Storlekssystem	30
Flerskiktprincipen	32
Uniformssystem FU 90 och SSD 93	34
Grundklädsel	34
Beklädnadssystem	34
Fotbeklädnad	56
Personligt ballistiskt skydd	62
Din personliga utrustning	70
Stridsutrustning	72
Stridspackning	73
Trosspackning	74
Vinterutrustning (Vu)	75
Bärsystem	82
Förberedelser för inlämning	99

Grunder

Vid inryckningen får du olika klädesplagg som ingår i ett uniformssystem. Vissa soldater, t ex jägarsoldater, stridsfordons- och fartygsbesättningar får dessutom en befattningsspecifik tilläggsutrustning.

Uniformssystemen består av

- under- och ytterplagg
- förstärkningsplagg mot kyla och väta
- stridsutrustning.

Vintertid tillkommer

- snöjacka
- snöbyxor
- överdrag till ryggsäck
- överdragsskor
- skidor eller snöskor.

Under grundutbildningen får du dessutom ut idrottskläder och andra fredsartiklar.

Allmänt

Gemensam benämning på uniformssystemen inom Försvarsmakten är stridsuniformer. Till dessa hör följande uniformsmodeller

- fältuniform (FU) 90, 90 P (pansar), adyk 2002
- sjöstridsdräkt (SSD) 93
- fältuniform 90 H (helikopter), flygdräkt m/87 och flygdräkt 97 (redovisas inte i detta reglemente).

Uniformssystemen är utvecklade för att ge god rörlighet och optimalt skydd i olika stridsmiljöer. Uniformssystemen ger skydd mot väta, kyla och flammor samt medger reglering av kroppstemperaturen. God prestations-

förmåga beror i hög grad på att kroppen hålls i konstant temperatur och att vätskebalansen bibehålls. Vid ansträngning producerar kroppen värme. För att undvika överhettning så balanseras kroppstemperaturen genom svettning.

Kroppen påverkas också av yttre faktorer som kallt respektive varmt väder och nederbörd. Samtliga klädesplagg i uniformssystemen är utvecklade för att samverka och ska betraktas som ett system. Funktionen i plaggen bygger på att man använder flera skikt av plagg vilket är viktigt för både klimatkomfort och flamskydd.

Uniformssystemen har utvecklats för att ha följande egenskaper

- reglering av kroppstemperatur
- fukttransport
- olje- och vattenavvisning
- flamhämmande egenskaper.

Sjöstridsdräktssystemet 93 (SSD 93) är avsett att användas av personal ombord på marinens fartyg och båtar. Sjöstridsdräkten ska medge att användaren vistas såväl på som under däck omväxlande och under lång tid och i alla de typer av väder som råder i svenska farvatten.

Beskrivning av funktion och skyddskoncept

Klimatkomforten bygger på textiliernas värmeisolerande och fukttransporterande egenskaper. Kläderna är tillverkade i material med flamhämmande egenskaper och utgör således en del av det viktiga yttre skiktet av stridsuniformen. Jackor och byxor är olje- och vattenavvisande och ska klara duggregn.

Flamskyddet bygger dels på att plaggen är tillverkade i flam- och brandhäm-made material och dels på flerskiktprincipen. Skyddskravet på uniforms-systemen är att det ska klara att utsättas för flamma i 10 sekunder innan andra gradens brännskada uppstår. Utformningen av plaggen är viktig speciellt för att undvika eventuella sticklågor. Det finns därför möjlighet att tillsluta alla öppningar. Brand- och flamskydd uppnås bäst genom användande av flera skikt av plagg.

De ballistiska skydden skyddar kroppen mot splitter och finkalibrig ammunition. Utöver detta finns specialutrustning som skyddar i kravallsituationer, vid ammunitionsröjning och vid NBC-hot.

För att säkerställa att du ska kunna förflytta dig i terrängen och smälta samman med omgivningen och försvåra upptäckt av mänskligt öga eller genom ljus- och bildförstärkare, ställs det krav på signaturanpassning inom NIR-området (nära infraröd) på ytterplaggen.

Natur- och syntetmaterial

De klädesplagg som anskaffats till Försvarsmakten är tillverkade av både natur- och syntetmaterial. De olika materialen har både för- och nackdelar, beroende på förutsättningarna som råder vid olika tillfällen.

Oavsett vilket material som valts till ett klädesplagg eller annan del i din utrustning, så genomgår det flera olika prov; bl a testas tvättbarhet, slitage, brand- och flamsäkerhet, isolerande egenskaper i torrt och vått tillstånd, allergisäkerhet och risk för elektrostatisk laddning. Proven sker främst i laboratoriemiljö, men också i fältmiljö där hela funktionen kan prövas. Du kan vara säker på att dina klädesplagg fyller sin funktion väl om du använder dem på rätt sätt.

Storlekssystem

God rörelsekomfort har uppnåtts genom funktionell design, materialval och ett flexibelt storlekssystem, som bygger både på längd och kroppsvikt. Kängornas storlekssystem bygger på fotens längd i millimeter.

Strump- och skostorlekar

Strumpstorlek	Färgmärkning i strumpskafet	Skostorlekar	Skostorlekar MondoPoint (mm)
8	 Gul	34–36	215–230
9	 Blå	37–39	235–250
10	 Röd	40–42	255–270
11	 Grön	43–44	275–285
12	 Brun	45–	290–315

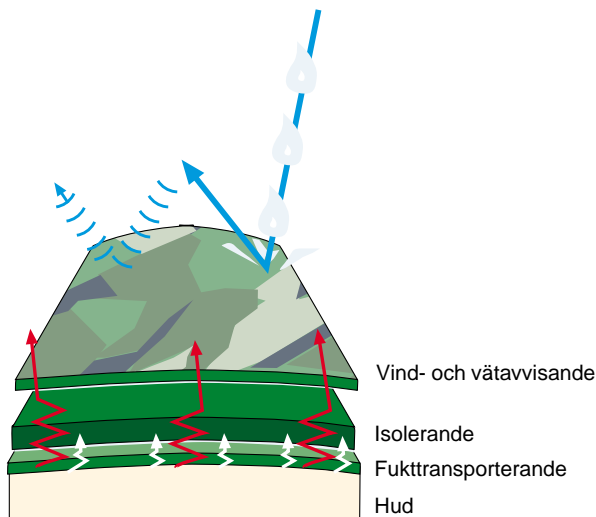
Storlekstabell stridsuniformer

Färgmärkning	cm							
Gul 160	160/55	160/65	160/75	160/85	160/95			
Blå 170	170/55	170/65	170/75	170/85	170/95	170/105	170/115	
Röd 180	180/55	180/65	180/75	180/85	180/95	180/105	180/115	
Grön 190	190/55	190/65	190/75	190/85	190/95	190/105	190/115	
Brun 200	200/55	200/65	200/75	200/85	200/95	200/105	200/115	
Svart 210				210/85	210/95	210/105	210/115	210/125
	55	65	75	85	95	105	115	125 kg

Storlekstabell kalsonger, fältskjorta och tröja

Storlek	Kg
3	50–60
4	60–70
5	70–80
6	80–90
7	90–100
8	100–

Flerskiktssystemet

Visar fuktens väg genom olika skikt samt det yttre skiktets skydd mot vind och väta

Uniformssystemet är uppbyggt efter flerskiktssystemet. De olika skikten är ett *inerskikt* som transporterar bort fukt från huden, ett *mellanskikt* som isolerar luft och binder den fukt som kommer från huden, samt ett *ytterskikt* som främst skyddar mot vind och väta.

Dessutom har du *förstärkningskläder* för ökat skydd. Väl utprovade och rymliga kläder ger bra plats för luften mellan plaggen. Detta gäller även för dina skor och handskar. Eftersom luften leder värme dåligt stannar värmen kvar i dessa skikt på ett bra sätt. Väljer du för trånga kläder, handskar och skor så begränsas utrymmet kraftigt för den isolerande luften. Välj dock inte för stora kläder, eftersom du då kan få svårt att värma upp luftlagren.

Egenskaper	Innerskiktet	Mellanskiktet	Ytterskiktet	Förstärkningskläder
Fukttransporterande	X	X		
Isolerande	X	X	X	X
Flamhämmande	X	X	X	X
Vindskydd			X	X
Vattenavvisande			X	X
Oljeavvisande			X	X

Dina kläder är delar i ett flexibelt system som ska ge dig många möjligheter till ventilering av överskottsvärme och isolering mot kyla.

Innerskiktet ska sitta åtsmitande för att kunna transportera fukt från huden till mellanskiktet.

Mellanskiktet ska inte sitta trångt utan vara så rymligt att luft finns mellan inner- och mellanskiktet. Det ska isolera luft och absorbera den fukt som kommer från innerskiktet.

Ytterskiktet ska vara så rymligt att det medger rörelsefrihet, exempelvis knästående skjutställning utan att strama. Ytterskiktet ska skydda mot vind och väta.

Förstärkningskläder ska främst skydda mot nedkylning vid stillastående verksamhet.

Rätt klädd är du om du följer nedanstående råd:

- Anpassa din klädsel efter verksamhet och vädret.
- Ta hellre på dig ytterligare plagg efter hand än för många från början.
- Släpp ut överskottsvärme, innan du börjar svettas.
- Se till att kängorna och stövlarna är så rymliga att du får plats med stumpor och ytterstrumpor vid behov.
- Torra kläder isolerar bättre än våta.
- Våta kläder kyler kroppen även vid plusgrader. Byt till torra kläder om du kan och utnyttja alla tillfällen du får till att torka dina kläder.
- Håll kläderna rena. Smutsiga kläder isolerar dåligt och slits fortare.

Flerskiktprincipen

Uniformssystem FU 90 och SSD 93

Grundklädsel

Persedlarna som ingår i uniformssystemen är utformade för att vara ändamålsenliga, hållbara och flexibla samt bidra till en positiv självkänsla. För funktionens skull är det också viktigt att plaggen är rena och hela. De fungerar dessutom då också optimalt. Använd därför överdragskläder vid all nedsmutsande materielvård.

Uniformen ska inte tvättas hemma, utan lämnas in för tvätt så att den tvättas med tvålfritt tvättmedel vid 60 °C och torktumlas vid 140 °C. Då behåller den beständigheten mot väta. Uniformssystemen ger skydd mot splitter (hjälm och kroppsskydd) samt mot C-stridsmedel (C-vätskeskyddet, C-underställ, C-stridsdräkt och gummistövlar 90).

Beklädnadssystem

Innerskikt

Till innerskiktet räknas kortkalsonger 93, långkalsonger 91, fältskjorta 90, knästrumpor stålgrå och innerstrumpor 93.

Innerskiktets uppgift är att suga upp och transportera fukten från kroppen ut till nästa lager av plagg där fukten kan avdunsta. Innerskiktet ska även isolera kroppen mot kyla och värme.

Kortkalsong 93, grön

M7322-152000

Kortkalsongerna ska vara sköna och motverka skavsår. De ska kunna tvättas i 95 °C. Materialet i kalsongerna är 50 % bomull och 50 % polyester. Samtliga underkläder är tillverkade av material som ej avger giftiga gaser eller smälter om de utsätts för direkt eld. Kortkalsonger finns i storlekarna 3–8.

Långkalsong m/91 grön

M7322-105000

Långkalsongerna är stickade i så kallad kanalstickning, vilket gör materialet strukturerat på insidan. Luftspalten som bildas mellan huden och plagget ökar komfortkänslan, då plagget som sugit upp mycket fukt ej ligger direkt mot huden. Strukturen har även en positiv inverkan på plaggets isolerings- och avkylningsförmåga. Långkalsong 91 är tillverkad av en fiberblandning där fibern modakryl ingår. Modakryl har bestående brandhämmande egenskaper och gör att plagget varken brinner eller smälter. Om plagget utsätts för eldslåga så förkolnar det och krymper ihop istället för att smälta. Långkalsonger finns i storlekarna 3–8.

Fältskjorta 90, blå
Fältskjorta 90, grön

M7320-208000
M7320-207000

Fältskjorta 90 har så kallad kanalstickning för att medge fuktransport och så att det skapas en luftspalt. Fältskjortan ska sitta åtsmitande och alltid bäras närmast kroppen. Den är fuktabsorberande och håller därför huden torr. Polokragen är öppningsbar för ventilation. Fältskjorta 90 är tillverkad av en fiberblandning där fibern modakryl ingår. Fältskjorta 90 finns i storlekarna 3–8.

Knästrumpor stålgrå, filt

M7323-025000

Knästrumpornas sula, häl och tå är filtade. Filtningen motverkar skavsår och gör så att strumpan formas efter foten under användning. Strumporna är tillverkade av 75 % ull och 25 % polyamid. De finns i fem storlekar med storleksmärkning i form av olika färger på mudden. Den filtade sulan kan kännas tovig efter tvätt men mjuknar snabbt. Strumporna finns i storlekar 8–12.

Innerstrumpor 93 blå

M7323-026000

Innerstrumpor 93 blå är tillverkade i 75 % ull och 25 % polyamid. Strumporna har kort skaft som är ribbstickat. Tå, häl och sula är frottéstickade och filtade. Strumporna finns i storlekar 8–12.

Viktigt att tänka på!

- Se till att du har strumpor av rätt storlek. Annars är det lätt hänt att du får skavsår. Färgmärkningen i muddarna anger storlek.
- Se till att du har rena strumpor. Annars kan fötterna bli fuktiga och kalla och du riskerar att få skavsår.
- Håll fötterna rena och tånaglarna välklippta, så förebygger du skavsår och nageltrång. Detta är mycket viktigt för välbefinnandet. Om inte dina fötter mår bra, så far hela du illa.
- Utnyttja möjligheten att reglera värmen genom att vika ned eller dra upp strumpskaften.
- Se till att kalsongerna har rätt storlek då är de bekvämast och du slipper skavsår.
- Välj inte för stor fältskjorta 90, även om du tycker att det ser snyggt ut. Med för mycket luft mellan kroppen och skjortan går de fukttransporterande egenskaperna förlorade och du blir lätt svettig.

Mellanskikt

Till mellanskiktet hör ytterstrumpor frotté, stridshandskar 2000, tumvantar frotté, tumvantar tjocka, värmeunderställ 93.

Mellanskiktet ska absorbera den fukt som transporteras ut från innerskiktet. Det ska även isolera kroppen mot kyla vilket uppnås genom att luft finns både mellan inner- och mellanskikten samt i plaggen.

Ytterstrumpor frotté

M7323-053000

Insidan av strumpans skaft och fot är stickad i frottésticking. En teknik som binder mycket luft och på så sätt isolerar mot kyla. Strukturen har även en positiv inverkan på plaggets avkylningsförmåga. Ytterstrumpor frotté är tillverkade av 85 % ull och 15 % polyamid. Det finns fem storlekar med storleksmärkning i mudden. Ull har en enastående förmåga att suga upp fukt samtidigt som den behåller sin värmeisolerande förmåga. Ullen gör även att plagget är svårantändligt och brinner mycket långsamt. Ytterstrumpor finns i storlekar 8–12.

Stridshandskar 2000
Stadsstridshandskar

M7331-223000
M7331-224000

En smidig femfingerhandske med skydd för handledspulsådern. Handsken är framtagen för att ge soldaten ett maximalt mekaniskt och termiskt skydd inom temperaturintervallet 0 °C till +40 °C, utan att för den skull tappa fingertoppskänsla eller flexibilitet. Stridshandsken är tillverkad av kalv- och nötnubuck i innerhanden och ett trikåstickat polyestermaterial med skumlaminat i ovanhanden. Skjutfingret och tummen är skinnförstärkta. Den klassas som skyddshandske och finns även med skärskydd. Stridshandsken finns i storlekar 7–11.

OBS!

Stridshandskar ersätter ej vanliga arbetshandskar.

Tumvantar frotté
Tumvantar tjocka

M7330-132000
M7330-133000

Tumvantar frotté och tumvantar tjocka är tillverkade av en materialblandning med övervägande del ull vilket gör att dessa plagg suger upp fukt, isolerar samt är svårantändliga. Tumvantar och tumhandskar används utanpå stridshandskar 2000 vid kyla. Vid extrem kyla används tumvantar tjocka istället för tumvantar frotté. De finns i en storlek.

Värmeundertröja 93

M7321-104000

Värmeunderbyxor 93

M7322-126000

Värmeunderstället består av en grön trikåtröja med halvpolokrage och ett kort blytlås samt byxor med gylf. Båda har slätstickade utsida och frottéstickad insida. Plagget kan användas som förstärkningsplagg utanpå fältskjorta 90 eller som underställ direkt mot kroppen.

Frottéstickningen i värmeunderställ 93 medger att mycket luft binds i plagget som därigenom får en mycket god isolerande förmåga. Understället är tillverkat av en materialblandning med övervägande del ull (70 % ull och 30 % polyamid) som är svårantändlig. Understället finns i storlekarna 4–8.

Viktigt att tänka på!

- Stridshandskar 2000 ersätter inte vanliga arbetshandskar.
- Om du blir kall om händer eller handleder, sprider sig kylan till resten av kroppen. Använd därför lämpliga handskar/vantar och skydda handlederna väl mot kyla.
- Arbeta inte enbart med tumvantar. Skydda alltid vanten mot fukt och slitage genom att ha den inne i tumhandsken.
- Välj inte för stor värmeundertröja, även om du tycker att det ser snyggt ut. Fukttransporten fungerar bäst om tröjan har rätt storlek.
- Se till att vinterkängorna och stövlarna är så rymliga så du får plats med knästrumpor och ytterstrumpor.

Ytterskikt

Till ytterskiktet för fältuniformssystem 90 hör följande.

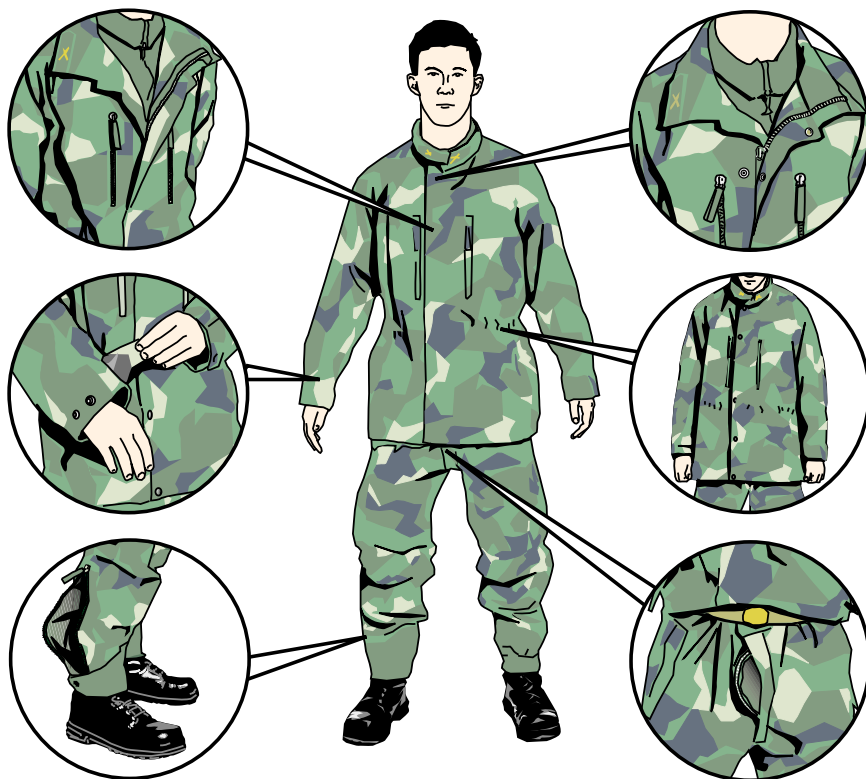
- Fältjacka 90, 90 P, adyk 2002 (endast marinen)
- Fältbyxor 90, 90 P, adyk 2002 (endast marinen)
- Fältmössa 90
- Fälthatt kamo eller bassäkhatt (utlandsstyrkan och bassäkerhetsförband)
- Marschkängor 90, marschkängor 90 STH, marschkängor 90 SSK
- Tumhandske vit med krage.

Till ytterskiktet för sjöstridsdräktssystem 93 hör följande.

- Sjöarbetsjacka 93
- Sjöarbetsbyxor 93
- Mörkblå båtmössa
- Sjöstridskängor.

Uniformens ytterskikt ska skydda mot vind och väta samt vara så pass rymligt att det medger god rörelsefrihet. Det ska också ge bra skydd mot brand genom att vara flamskyddande. Jacka och byxor är fodrade med svårantändligt foder. Väven i uniformsjackan och byxorna är olje- och vattenavvisande. Dessa är även flamskyddsbehandlade. För att väven efter tvätt ska återfå dessa egenskaper måste plaggen tvättas på ett särskilt sätt och torktumlas i minst 140 °C (en vanlig torktumlare uppnår max 80 °C). Det är därför viktigt att man inte tvättar dessa plagg själv utan lämnar in dem för tvätt.

För jacka och byxor gäller det att använda möjligheterna att öppna och stänga dragkedjor, knäppslejfar och dragskor för att reglera kroppsvärmen och ventilerar bort överskottsvärme och fukt.

Ventilationsmöjligheter på jackor och byxor

Fältjacka 90
Fältbyxor 90

M7355-026000
M7352-317000

Fältjacka 90 och byxor 90 är tillverkade av kamouflagetryckt varpsatin bestående av 50 % bomull och 50 % polyester med krav på signaturanpassning inom NIR-området. Väven är vatten- och oljeavvisande samt svårantändlig. Jackan är fodrad med svårantändligt foder. Nyare modeller har även en ficka på rygglutet baktill. Fältjackan bär du normalt utanpå kroppsskydd 90. Fältbyxorna är framtagna för att ge bästa möjliga rörelsevidd. Byxbenen är böjda för att inte strama. Alla blyxtlåsband och övriga utvändigt monterade band är tvättbeständiga samt vattenavvisande. Nedtill avslutas byxbenet med benmanschett och vristförstärkning av vattentät syntetväv. Finns i storlekarna enligt längd/viktsystem från 160/55 till 210/115.

Fältjacka 90 P
Fältbyxor 90 P

M7355-028000
M7352-324000

Fältjacka 90 P och fältbyxor 90 P är tillverkat i samma material och med samma skyddande egenskaper som fältjacka 90 och fältbyxor 90. Fältjacka 90 P är en kort midjejacka med reglerbar höftvidd, som kan knäppas i två lägen. Fältjackan har insydda stötdämpande skydd över axlar och armbågar. Fältbyxorna har påsydda benfickor och smalbensfickor på båda benen. De har en bakficka. Livet på fältbyxorna är förhöjt mitt bak och har stötdämpande skydd, liksom knän. Till fältbyxorna finns hängslen i tre storlekar small, medium och large. Fältjacka 90 P och fältbyxor 90 P är avsedda för stridsfordonsbesättningar och båtbesättning till stridsbåt 90. Finns i storlekarna enligt längd/viktsystem från 160/55 till 210/115.

Tumhandskar vita med krage

M7331-225000

Tumhandskar vita, i getskinn, försedda med krage av kamouflagetryckt varpsatin. En fångrem är fästad i fällan på handskens ovansida. Resår med snörlås i kragen. Handskarna bärs ihop med tumvantar frotté eller tumvantar tjocka. Skinnen är vattenavvisande. Mönstertryckt varpsatin (50 % bomull och 50 % polyester) som är tryckt i fyra färger med krav på signaturanpassning. Väven är vatten- och oljeavvisande samt flamskyddad. Tumhandske finns i en storlek.

Fältmössa 90 Kamo

M7346-206000

Fältmössa 90 Kamo är tillverkad av kamouflagetryckt varpsatin (50 % bomull och 50 % polyester). Fältmössan är behandlad för att vara vatten- och oljeavvisande samt svårantändlig. Storleken på mössan kan enkelt regleras med hjälp av kardborrknäppningen bak. Vid behov kan öronlappar fällas ned. Tillverkas i tre storlekar, small (54–56), medium (57–59) och large (60–62).

Fältjacka med fältbyxor, marschkängor och fältmössa 90 Kamo utgör fältuniform.

Sjöarbetsjacka 93
Sjöarbetsbyxor 93

M7355-032000
M7352-328000

Materialet är vatten- och oljeavvisande och tillverkat i blå varpsatin (50 % bomull och 50 % polyester). Dessutom är det flamskyddsbehandlat. Sjöarbetsbyxorna bärs utanpå sjöstridskängorna eller vid klart skepp nedstoppade i kängorna. Finns i storlekarna enligt längd/viktsystem från 160/55 till 210/115.

Mörkblå båtmössa m/48

M7346-208000

Båtmössan är tillverkad av bomull och polyester. Den är försedd med slag och är fodrad. Mössan tillverkas i tolv storlekar, 52–63.

Sjöarbetsjacka 93 med sjöarbetsbyxor 93, sjöstridskängor 93 och båtmössa m/48 utgör sjöarbetsdräkt.

Viktigt att tänka på!

- Välj rätt storlek på fältjackan. Du måste ha plats för både tröja och kroppsskydd 90 under fältjacka, och kunna röra armarna obehindrat.
- Använd fältjackans blytlås, dragsnören och knäppningar för att skydda dig mot väder och vind eller för att ventileras om du blir för varm.
- Välj byxor i rätt storlek. De ska nå golvet när du står upp utan skor. Med fotlinningen justerad och fastsatt i kängan ska byxorna inte strama när du sätter dig på huk eller böjer dig framåt.
- Fältmössa 90 lämpar sig bäst vid förflyttningar, då du producerar mycket överskottsvärme. Vid behov, t ex vid stark vind, kan du fälla ned fältmössans öronlappar.

Förstärkningskläder

Till förstärkningsplaggen för fältuniformssystem 90 hör följande.

- Tröja 90 grön, Tröja 90 tjock (vissa förband)
- Pälsmössa m/59
- Värmeställ 90, jacka och byxor
- Regnställ 90, jacka och byxor
- Hjälmunderlag 90
- Ansiktsskydd.

Till förstärkningsplaggen för sjöstridsdräktssystem 93 hör följande.

- Tröja 90 blå
- Mörkblå vintermössa 93
- Sjörock 93
- Sjöbyxor 93
- Stormoverall 93 (blå och grön)
- Ansiktsskydd.

Förstärkningsplaggen ska främst skydda mot nedkylning vid stillastående verksamhet. De ska också skydda dig i situationer då du utsätts för mer extrema förhållanden, t ex transport i öppna fordon/farkoster där du utsätts för mycket hög vindavkylning. Dessutom utgör de en viktig del i flamskyddet.

Tröja 90 blå

M7321-235000

Tröja 90 grön

M7321-230000

Tröja 90 tjock

M7321-231000

Tröjan bär du utanpå fältskjortan. Tröja 90 är tillverkad av övervägande del ull (70 % ull och 30 % polyamid) med frottéstickad insida. Den har mycket god värmeisolerande och fuktabsorberande förmåga. Den har förlängt bakstycke och förlängda muddar med tumgrepp. Utnyttja muddar och tumgrepp när det är kallt. Vid vissa förband finns dessutom en tjockare modell av tröja 90. Tröja 90 finns i storlekarna 3–8.

Pälsmössa m/59
Vintermössa m/87 blå

M7346-255000
M7346-285000

Pälsmössans olika lägen

Mössan är vadderad. Den har fleecefodrade öronlappar och pannskydd. Den är flamskyddsbehandlad och är olje- och vattenavvisande.

Mössan ska inte användas under hjälmen. Hjälmen hamnar då för högt och sitter ostadigt. Dessutom minskar skyddet på sidorna. Mössorna tillverkas i tolv storlekar, 52–63.

Hjälmunderlag 90

M7346-724010

Hjälmunderlagets fyra olika funktioner

Insidan av hjälmunderlaget är stickad i frottéstickning för att medge fuktransport och så att det skapas en luftspalt. Ansiktsöppningen och huvans nederkant är kantade med svårantändligt material. Hjälmunderlaget är tillverkat i övervägande del ull (70 % ull och 30 % polyamid).

Hjälmunderlaget ska huvudsakligen bäras tillsammans med hjälm 90 som förstärkning. Hjälmunderlaget finns endast i en storlek.

Varning!

Om hjälmunderlaget täcker mun och näsa finns det risk för kylskador om den fuktiga utandningsluften fryser.

Värmejacka 90-1

M7360-020000

Värmebyxor 90

M7373-150000

Värmestället består av jacka med huva samt byxor. Värmestället ska ge dig effektiv vila vid raster och när du sover. Det ska främst se till att du behåller den värme som byggts upp i kroppen när du arbetat. Normalt behövs inte värmestället när du är i rörelse.

Yttre materialet i värmejacka och värmebyxor är vatten- och oljeavvisande och plaggen kräver tumling i 130 °C för att dessa egenskaper ska bestå efter tvätt. Huvan på jackan är konstruerad för att kunna bäras under hjälm 90. Finns i storlekarna enligt längd/viktsystem från 160/55 till 200/115.

Regnställ, jacka 90 B
Regnställ, byxor 90

M7379-143000
M7379-142000

Regnstället består av jacka med huva samt byxor. Huvan kan vikas in i kragen. Byxorna är djupt uringade fram och har öppningar runt livet för ventilation. Vidden i midjan regleras med livrem och benvidden med tryckknappar. Tillsammans med gummistövlarna skyddar regnstället dig effektivt mot väta. Reflexbanden i jackan och byxorna har en icke reflekterande baksida. Banden kan vändas eller tas bort. Regnstället finns i storlekarna enligt längd och viktsystem 160/55 till 200/115.

Regnstället kan packas till en liten börda

Vik in ärmarna på jackan in mot mitten av framsidan. Fäll ut huvan.

Vik byxorna dubbelt, längs hela byxbenet. Rulla upp byxbenen, hårt till midjan. Lägg byxan på jackan och rulla ihop hårt hela vägen tills du kommer till huvan.

Rulla in allt i huvan och knyt om med huvans dragsnöre.

Ansiktsskydd, svart

M7342-104010

Ansiktsskydd med halsskydd tillverkat av ett laminerat material bestående av ytteryg i polyamid med membran- och skumlaminat samt trikåfoder. Ansiktsskyddet har ett extra munskydd som är öppningsbart. Skyddet hålls på plats med resårband runt huvudet och går att spänna till bak med kardborrband. Ansiktsskyddet ska användas som skydd mot fartvind och kyla vid transport i öppna fordon/farkoster. För att undvika att kondenserad utandningsluft innanför masken är det viktigt att ansiktsskyddet ligger tätt mot huden. Ansiktsskyddet tillverkas i svart färg och en storlek.

Sjörock 93

M7360-030000

Sjörocken är tillverkad av vattentätt ånggenomsläppligt syntetmaterial och är fodrad med polyestervadd. Materialet är vatten- och oljeavvisande. Finns i storlekarna enligt längd/viktsystem från 160/55 till 210/115.

Sjöbyxor 93

M7373-160000

Sjöbyxorna är gjorda av samma yttermaterial som sjörocken. De har reglerbara hängslen. Benvidden kan regleras med kardborrband. Finns i storlekarna enligt längd/viktsystem från 170/65 till 200/115.

Stormoverall 93

M7370-820000

Stormoverall 93, grön

M7370-830000

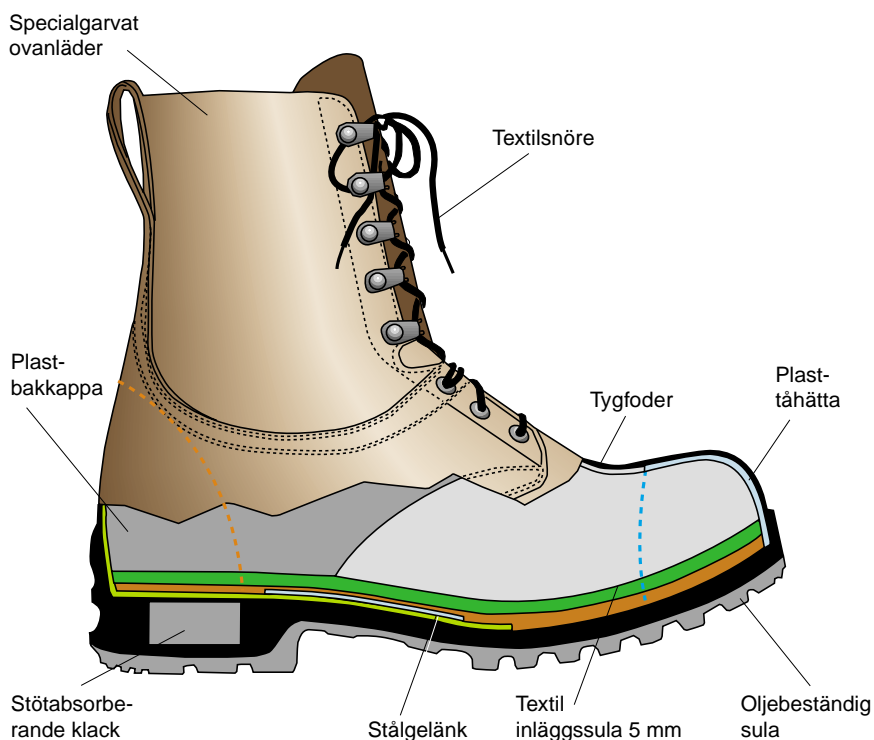
Stormoverallen är tillverkad av samma material som sjörocken och är fodrad med tjock polyestervadd. Huvans vidd regleras med dragsko och kardborrband. På samma sätt kan du också stänga till runt vrister och handleder. Framtill har overallen en invändig bälg och ett tvåvägsblytlås. Finns i storlekarna enligt längd/viktsystem från 160/65 till 210/115.

Viktigt att tänka på!

- Välj inte för stor tröja 90 eftersom den fuktabsorberande förmågan fungerar bäst om tröjan är lagom stor. Bär tröjan utanpå fältskjortan.
- Använd inte tröja 90 förrän den verkligen behövs för kylans skull, annars riskerar du att bli genomsvettig.
- Det är viktigt att hålla rätt temperatur på huvudet, både för det fysiska välbefinnandet och för tankeverksamheten. Om du blir svettig, så svalka dig absolut inte barhuvad i stark kyla. Byt alltid mössa beroende av verksamhet.
- Använd inte värmestället vid långvarig fysisk ansträngning, då blir du alldeles för varm och genomsvettig och då fryser du lätt.
- Utnyttja plaggens möjligheter att ventileras med hjälp av dragkedjor, dragsnören och knäppningar.
- Ha regnställets byxben utanpå stövlarna och knäpp till dem runt vristen, så blir du bäst skyddad mot väta.
- Eftersom regnstället är vattentätt, håller det kvar fukten om du blir svettig ta därför alla tillfällen att ventileras ut fukten.
- Du ska ha på dig sjöarbetsdräkt och tröja 90 när du provar ut rätt storlek på sjörock och sjöbyxor.
- Använd sjöbyxorna endast när det verkligen behövs.
- Bär tröja 90 utanpå byxornas hängslen, då kan du lättare ta av dig tröjan om du blir för varm.

Fotbeklädnad

Kängornas uppgift är att skydda foten från mekaniska skador, fukt och kyla utifrån samt ge stöd åt foten. Marschkängorna är avsedda att användas vid torr väderlek. Vilken typ av kängor du väljer när det är kallt, beror på hur känslig du är för kyla. Särskilda skyddsskor ska användas när säkerheten kräver detta. Vid skidåkning och från ca $-10\text{ }^{\circ}\text{C}$ ska vinterkängor 90 användas. Gummistövlar används vid väta.

OBS!

Skobeklädnad med ståltåhätta fyller standard för skyddsskor
EN 345-S2.

Marschkängor 90-1
Inläggssulor mkäng 90-1

M7336-193000
M7336-607000

Kängorna är mycket lätta och tillverkade av specialgarvad nöthud. Tå och häl är dessutom skyddade av en plasttåhätta och plastbakkappa. Den räfflade sulan är stötdämpande och oljebeständig. I kängorna ska du få plats med ett par knästrumpor och ett par 5 mm gröna inläggssulor. Kängorna är inte vattentäta (i väta och regn ska gummistövlar användas). För att foten ska få bättre stabilitet, bör du snöra kängorna relativt hårt t o m tredje ringen. Lämpliga skor är en förutsättning för din uthållighet och prestationsförmåga. Du måste prova ut kängorna med omsorg. Kängorna finns i storlekarna 230–315 mm med 5 mm skillnad mellan storlekarna.

Marschkängor 90 STH (ståltåhätta)

M7336-194000

Används av stridsfordonsbesättningar och t ex brobyggare. De är tillverkade i samma modell och av samma material som marschkängor 90. Tån är dessutom skyddad av en ståltåhätta och hälen av en plastbakkappa (En 345-S2). Kängorna är inte vattentäta. Kängorna finns i storlekarna 220–315 mm.

Marschkängor 90 SSK (stadsskytte)

M7336-192000

Kängorna är tillverkade i samma modell och av samma material som marschkängor 90-1.

Tån är skyddad av en ståltåhätta och hälen av en plastbakkappa (EN 345-S3). Sulan är dessutom förstärkt med spiktrampskydd. Ovanlädret på tåhättan är förstärkt med slitstarkt material. Kängorna är inte vattentäta. Kängorna finns i storlekarna 220–315 mm.

Vinterkängor 90	M7336-196000
Inläggssula vkäng 90	M7336-604000
Vinterkängor STH	M7336-197000

Vinterkängorna är tillverkade i samma modell och av samma material som marschkängorna, men sulan och fotdelen är tilläggsisolerad. Vinterkängorna lämpar sig bäst för kallare och torrare klimat. I kängorna ska du få plats med minst ett par knästrumpor, ett par ytterstrumpor och ett par 8 mm röda inläggssulor. Vinterkängorna är anpassade för skidåkning. Finns även som skyddssko med ståltåhätta. Kängorna finns i storlekarna 230–315 mm med 5 mm skillnad mellan storlekarna.

Vid jägarförband finns även andra modeller av vinterkängor.

Sjöstridskängor 93

M7336-198000

Sjöstridskängorna är avsedda att brukas av personal ombord på marinens fartyg. De är tillverkade i svart specialgarvat läder med ståltåhätta (EN 345-S2) och antistatisk sula. Kängorna har både snörning och dragkedja. Kängorna är inte vattentäta. Sjöstridskängorna finns i storlekarna från 220–315 mm med 5 mm skillnad mellan storlekarna.

Varning!

Inläggssulor får inte användas i sjöstridskängorna eftersom de antistatiska egenskaperna då går förlorade.

Gummistövlar 90/K

M7337-104000

Insats för gummistövlar

M7337-802000

Inläggssula gummistövel 90

M7336-605000

Gummistövlar 90 STH

M7337-144000

Gummistövlar kan användas både sommar och vinter. Sommartid bör stövlarna bäras med både knä- och ytterstrumpor (fuktupptagande) och 4 mm inläggssula, vintertid med de löstagbara, köldisolerande insatserna. Gummistövlarna med insats lämpar sig bäst vid temperaturer ned till -10 °C och om du riskerar att bli våt av snö, snöslask eller vattenpölar. Insatserna finns i fem storlekar. Stövlarna skyddar 24 timmar mot C-stridsmedel. Yttersulan är anpassad för skidåkning. Finns även som skyddssko med ståltåhätta. Gummistövlarna finns i storlekarna från 220–315 mm. Vid jägarförband förekommer även andra modeller av gummistövlar.

Snör kängorna ganska hårt upp till tredje ringen, där du har en låsning. Detta ger en bra stabilitet för fötterna.

Viktigt att tänka på!

- Välj kängor/stövlar i rätt storlek och vårda dem väl. Storleks-systemet för kängor utgår från fotlängd i mm. Mät fotlängden från längsta tåns framkant till hälsens bakkant när du står upp och har knästrumporna på, så ser du vilken storlek du ska ha.
- Prova marschkängor 90 tillsammans med knästrumpor och med 5 mm grön inläggssula, eventuellt med egna inläggssulor.
- Snör kängorna ganska hårt upp till tredje ringen, där du har en låsning. Detta ger en bra stabilitet för fötterna.
- Smutsiga och slitna kängor och strumpor kan orsaka förfrysnings- och belastningsskador.
- Torka kängorna i rumstemperatur om de blir fuktiga, vilket de vanligen blir efter en dags användning. Ta ur inläggssulan. Använd skoblock eller tidningspapper som inlägg då håller kängorna formen bättre.
- Torka aldrig kängorna vid öppen eld eller het värmekälla, t ex innanför eldstadsbegränsningen i förläggningstältet.
- Inläggssulorna har en mycket viktig värmeisolerande och svett-absorberande funktion. Sulorna måste därför torkas regelbundet och bytas ut när de blir för slitna.
- Gummistövlarna är täta och släpper inte ut fukt. Byt därför alltid strumpor och insats om de blir fuktiga, annars blir du lätt kall om fötterna och har dessutom lättare att få skavsår.
- Torka om möjligt gummistövlarna liggande, men inte invid öppen eld eller het värmekälla. Glöm inte att ta ur sulorna eller insatserna.

Egenskaper	Marsch- kängor 90	Vinter- kängor 90	Sjöstrids- kängor 93	Gummi- stövel 90
Skydd mot väta/kyla	x	x	x	x
Skydd mot NBC				x
Vattentäthet				x
Fukttransport	x	x	x	
Tåskydd	plast el. stål	plast el. stål	stål	gummi el. stål
Sula	Polyuretan	Polyuretan	Polyuretan	Nitrilgummi
Antistatiska			x	x
Sulgrepp	x	x	x	x
Stötdämpande	x	x	x	x
Mjuk, böjlig sula	x	x	x	x
Sulan stelnar ej i kyla	x	x	x	x
Sulans värmestålkraft	150 °C	150 °C	150 °C	300 °C
Sulan oljebeständig	x	x	x	x
Trampskydd	x (SSK)			

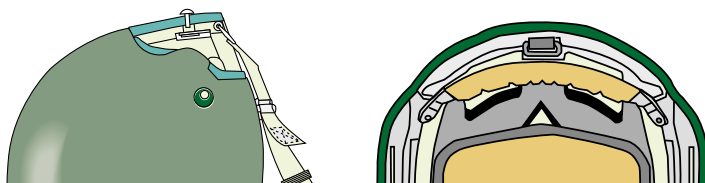
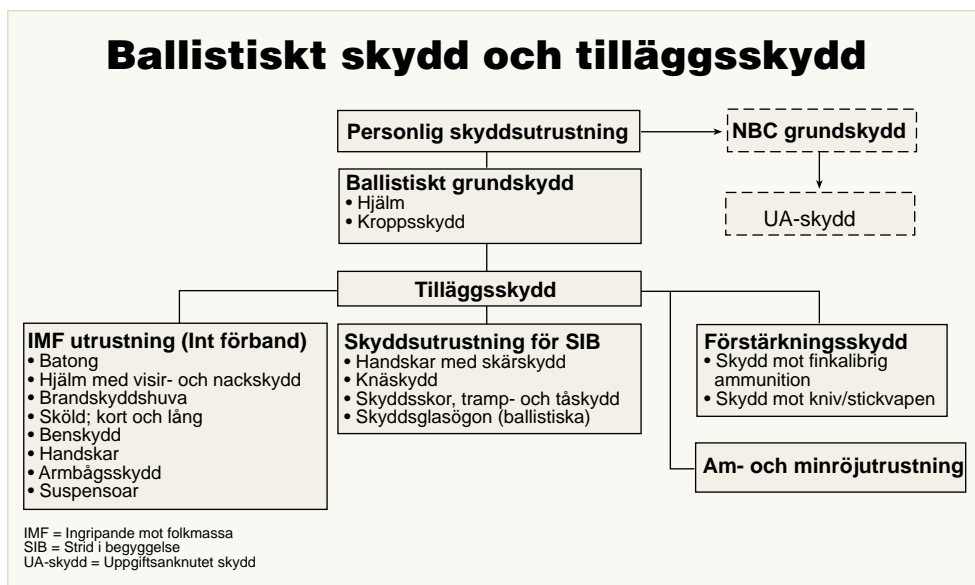
Kängor och stövlars egenskaper

Personligt ballistiskt skydd

Allmänt

I strid utsätts soldaten för flera olika hot, t ex splitter, finkalibriga projektiler, tryck- och brandverkan. Statistik från USA visar att ca 66–75 % av alla stridsskador orsakas av splitter i någon form. Bara ca 25 % av alla stridsskador orsakades av finkalibrig eld, tryck och brandverkan tillsammans. Det är mot bakgrund av detta som Försvarsmakten under 80-talet beslutade om att införa det personliga splitterskyddet för den enskilde soldaten.

Under internationella uppdrag är hotbilden generellt högre än vid nationell tjänst. Hur hotbilden ser ut beror på var i världen missionsområdet är, men ofta ökar risken för beskjutning, minhot och brand jämfört med nationell tjänst. Därför är det extra viktigt med ballistiskt skydd vid internationell tjänstgöring.

Hjälm

Hjälm 90, Komplet

M7347-004000

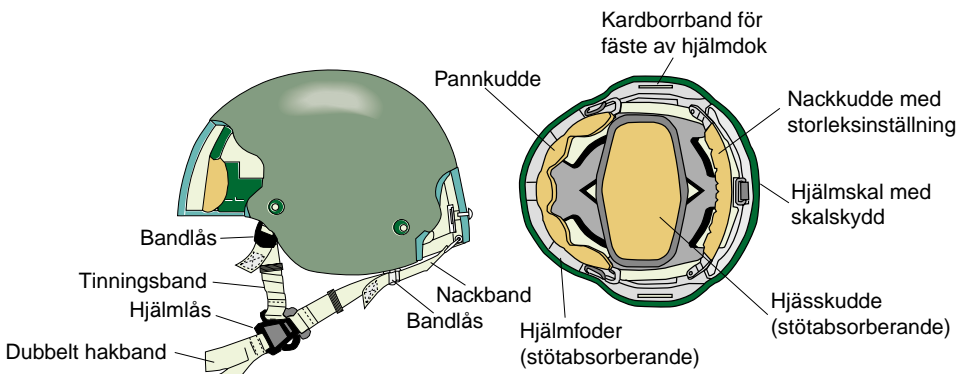
Hjälm 90 är en komposithjälm tillverkad av aramidfiber som skyddar hjässan, tinningar och nacken mot spliter (ballistisk skyddsnivå 550 m/s). Hjälm 90 skyddar även mot fallande föremål och slag. Det ska dock poängteras att hjälmen inte är godkänd som industrihjälm och ska därför inte användas i situationer när detta är ett krav. För att erhålla maximal skyddsnivå är det viktigt att passa till hjälmen så att den sitter ordentligt på huvudet.

Hjälm 90 finns i två storlekar;

- Medium (M) för huvudmått 53–59 cm
- Large (L) för huvudmått 58–64 cm

Varning!

Hjälmens skyddsförmåga är beroende av att den är väl tillpassad och att dess inredning inte har ändrats eller att någon del har tagits bort.

Så här ställer Du in hjälmen

Innan hjälmen används första gången ska du ställa in den för din huvudstorlek med buret hjälmunderlag.

Gör enligt följande:

- Öppna bomullsbanden och nackkuddens band helt och ta på hjälmunderlaget och hjälmen.
- Justera avståndet panna-nacke med låset på bandet bakom nackkudden.
- Lås hjälmlåset och centrera det dubbla hakbandet på hakspetsen.
- Sträck och fixera tinningsbanden med respektive lås.
- Sträck och fixera nackbandet med låset.

Hjälm dok 90

M7347-004300

Hjälm doket är framtaget för hjälm 90 och är tillverkat av kamouflagetryckt varpsatin bestående av 50 % bomull och 50 % polyester. Väven är behandlad för att vara olje- och vattenavvisande samt för att ge ett fullgott flamskydd. Doket finns i två storlekar, M och L. Doket är vändbart och det vita fodret används vintertid.

Så här monterar du hjälm doket

Trä hjälm doket över hjälm skalet.

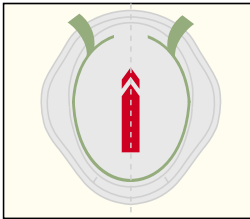
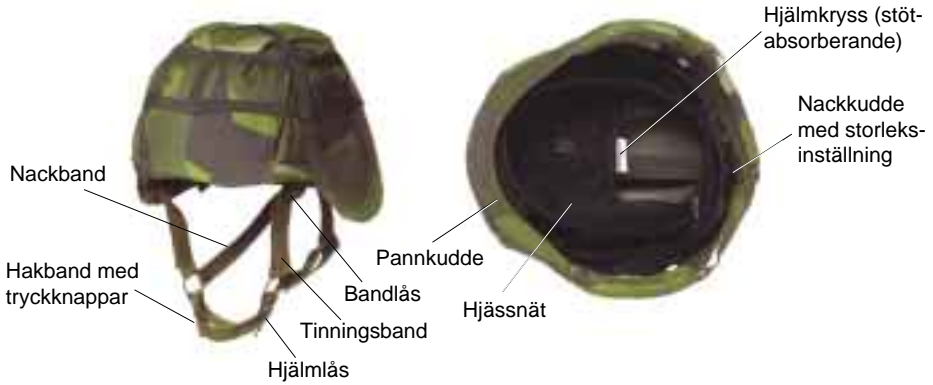

Fäst doket vid hjälmen med kardborrband vid öronpartierna.

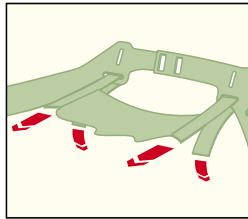
Dra i knytsnöret och knyt i bakkanten av hjälmen.

Så här ställer Du in hjälm 90 med inredning 02

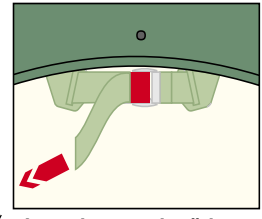
Längd-/sidojustering

Frigör båda kardborrlåsen på nackdelen och skjut den i önskad position. Sätt fast kardborr låsen för att fästa den på plats. Se till att nackdelen är centrerad i hjälmen

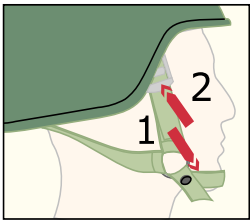
Nätjustering

Frigör kardborrlåset på nätet och justera stropparna. Sätt fast kardborrlåset igen för att fästa den på plats.

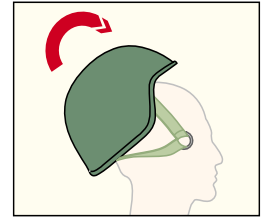
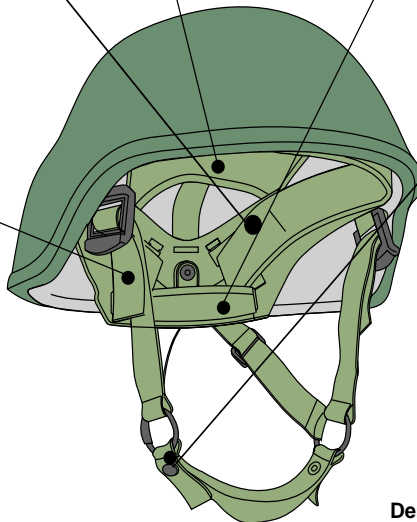
Justerbart nackstöd

Öppna spännet och dra i stroppen för att strama åt.

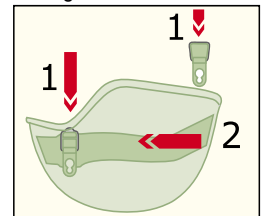
Hakstroppjustering från båda sidorna (ha hjälmen på)

1. Dra ändstroppen neråt för att strama hårdare.
2. För att frigöra, pressa nedre del av spännet som visas på bilden utåt och öppna munnen.

Rulla hjälmen på huvudet bakifrån

sätt därefter fast hakremmen och kontrollera att den är fast ordentligt.

Demontering

1. Lossa låset i bakkanten och på båda sidorna av hjälmen.
2. Frigör inredning från hjälmen.

Kroppsskydd

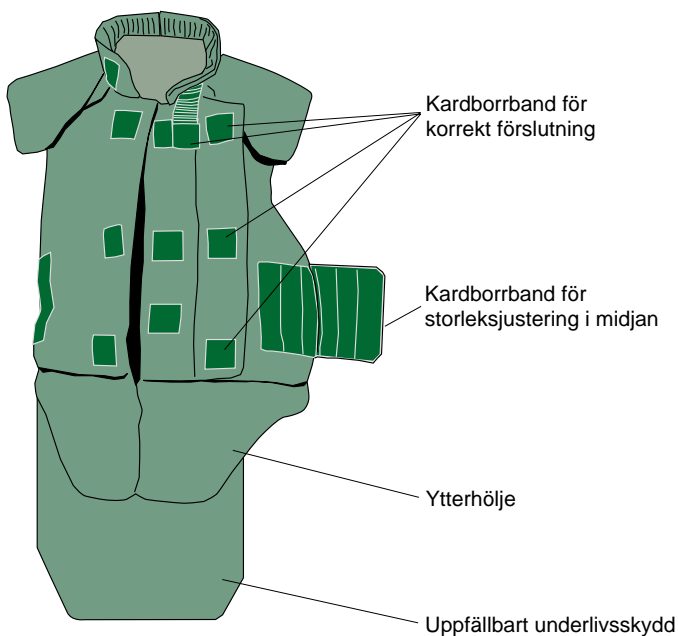
Kroppsskydd 90 A, Komplet

M7388-032001

Kroppsskydd 90 är tillverkat i polyamidväv som är flamskyddsbehandlad. Det har löstagbara inlägg av aramidväv (14 lager aramidväv), som skyddar mot splitter. Ballistisk skyddsnivå är 450 m/s. Kroppsskyddet är avsett att bäras under fältjackan. Det skyddar hela bålen med underliv samt större delen av halsen och nacken. Kroppsskyddet finns i tre storlekar, small, medium, large (S, M, och L) och kan justeras i midjan med hjälp av kardborrband.

Kroppsskyddet väger mellan 3,3–3,5 kg beroende på storlek.

Kroppsskydd 94, Komplet

M7388-034001

Kroppsskydd 94 består av ett hölje i form av en väst och ett antal löstagbara inlägg av aramidväv (14 lager aramidväv) som skyddar mot splitter. Kropsskyddet ska skydda hals, bål och underliv från skador av splitter. Den ballistiska skydds-nivån mot splitter är 450 m/s. De två större underlivsskydden är löstagbara.

Kropsskyddet bärs utanpå fältjackan och är öppningsbart i båda sidorna. Kropsskyddet finns i tre storlekar (S, M, L). Vikten är 4,0–4,5 kg beroende på storlek. Kropsskydd 94 har anskaffats för stridsfordonsbesättningar samt för personal i internationell tjänst. Skyddet har en inbyggd lyftsele. Lyftselen möjliggör att en skadad soldat lättare kan lyftas ur t ex ett stridsfordon. Detta förutsätter att kropsskyddet är fastspänt rätt och att grenbandet används. Tillbehörsfickor till stridsväst/stridsbälte kan fästas på kropsskyddet.

Kropsskyddet kan förses med förstärkningsskydd i form av rektangulära plattor av kerammateriel som placeras i fickorna på kropsskyddets bröst och rygg.

Förstärkningsskydd 94, E-kurv
Förstärkningsskydd 94, D-kurv

M7388-815010
M7388-816010

Ryggplatta (E-kurv)

Bröstplatta (D-kurv)

Ett ökat ballistisk skydd mot finkalibriga projektiler erhålls då kroppsskydd 94 förses med förstärkningsskydd 94 av keram och aramidväv. Den hårda keramen deformerar kulan och sprider ut trycket som bildas vid anslaget. Med dessa förstärkningsskydd uppnås skydd över bröstkorgen såväl på fram- som baksidan.

Förstärkningsskyddet finns i två utföranden, en enkelkurvig rygglatta (E-kurva) och en dubbelkurvig bröstplatta (D-kurva).

Förstärkningsskydd 94 har skyddsnivå D+E (Rikspolisstyrelsens skyddsklass) vilket innebär skydd mot följande ammunitionstyper och vapen.

Ammunition	Vapen
7,62x51 P80	Ak 4
7,62x54R Sniper ball	Dragunov
7,62x51 ptr 10	Ak 4
7,62x39 Ball typ PS	Ak 47
5,56x45 SS92/M193	M-16
5,56x45 SS 109	Ak 5

Hantering och förvaring

För att bibehålla skyddsnivån måste kroppsskydden och framförallt de ballistiska inläggen samt förstärkningsskydden hanteras och förvaras på rätt sätt.

Viktigt att tänka på!

Kroppsskydden

- ska förvaras svalt eller i rumstemperatur
- ska förvaras torrt och liggande eller hängande på galge
- ska ej förvaras under tryck/belastning
- får ej transporteras vikt eller hopknölad under tryck/belastning
- ska ej utsättas för onödig UV-strålning under förvaring
- får inte utsättas för kemikalier.

Förstärkningsskydden

- får ej kastas eller tappas
- får ej utsättas för slag
- ska förvaras torrt och liggande.

Varning!

Det är viktigt att inte utsätta skydden för hög värme, fukt, belastning, UV-strålning eller kemikalier. Det kan sätta ned den ballistiska skyddsförmågan.

Din personliga utrustning

- Den personliga utrustningen består av;
- Stridspackning
 - Stridsuniform 90 eller 93
 - Trosspackning
 - Stridsutrustning
 - Vinterutrustning (Vu)

Stridsuniformer 90 och 93

Uniformssystem 90

Fältuniform 90, 90 P

Fältmössa/pälsmössa

Fältjacka

Fältbyxor

Marschkängor

Reflexband

I fältjackans fickor:

Hörselproppar

Hudsalva

Kompass (viss personal)

Konservbrytare

Handskar

Tändstickor/eldstål

I fältbyxornas benfickor:

Karta (viss personal)

Anteckningsmateriel

I byxbältet:

Slidkniv

Uniformssystem 93

Sjöstridsdräkt 93

Båtmössa/vintermössa

Sjöarbetsjacka

Sjöarbetsbyxor

Sjöstridskängor

Reflexband

I jackans fickor:

Hörselproppar

Hudsalva

Konservbrytare

Handskar

Tändstickor/eldstål

I sjöarbetsbyxornas fickor:

Anteckningsmateriel

I byxbältet:

Slidkniv

Stridsutrustning

Exempel på stridsutrustning

Förutom stridsuniform tillkommer följande.

- Vapen
- vapentillbehör och vårdmateriel
- morfin autoinjektor (viss personal)
- hjälm 90 med hjälm dok
- stridsväst 2000 (stridsbälte viss personal)
- kroppsskydd 90 alt 94 (viss personal)
- förstärkningsskydd 94 (viss personal)
- skyddsutrustning 90 B/S
- stridshandske 2000
- hörselskyddskåpa
- dricksflaska 90/K
- vätskebehållare 1/T (under införande)
- bajonett (viss personal)
- ficka för handfängsel (viss personal)
- buren ammunition (RU)
- kompass (viss personal)
- ansiktsmaskeringsfärg
- ficklampa (viss personal)
- benplatta (viss personal).

Stridspackning

Exempel på utrustning ingående i stridspackning

Förutom stridsuniform och stridsutrustning tillkommer följande.

- Stridssäck 2000 (ryggsäck 35 L, viss personal)
- enmanskök mt (jägarkök viss personal)
- kokkärl m/40
- matbestick
- kåsa
- termos
- sprit 35
- fältskjorta 90
- inner- och ytterstrumpor
- tröja 90
- regnställ 90
- kort- och långkalsonger
- liggunderlag
- livsmedel
- värmejacka 90.

Vintertid tillkommer personlig vinterutrustning (tilläggsutrustning).

Trosspackning

Exempel på trosspackning

I bärsäck 2000 packas följande.

- Pälsmössa/hjälmunderlag
- gummistövlar 90 med insats
- överdragsdräkt (overall)
- kalsonger korta/långa
- fältskjorta 90
- inner- och ytterstrumpor
- tumhandskar/innervantar
- värmeunderställ 93 (viss personal)
- värmebyxor 90 (viss personal)
- snödräkt
- handduk och hygienartiklar.

I personlig utrustning ingående i sjöstridsdräktssystem 93 packas dessutom följande.

- Sjörock 93
- sjöbyxor
- stormoverall
- vintermössa blå.

Vinterutrustning (Vu)

Vintertid tillkommer följande personlig tilläggsutrustning.

- Snöjacka 90
- snöbyxor 90
- ryggsäcksöverdrag
- skidor med stavar
- överdragsskor (viss personal)
- snöskor (viss personal).

Personlig vinterutrustning

Snöjacka 90
Snöbyxor 90

M7379-304000
M7379-324000

Snödräkten ska användas som överdragskläder för kamouflering i snölandskap. Dräkten ska bäras över fältuniformen men är inte storleksanpassad att bäras över värmestället. Dräkten är tillverkad i 100 % polyester. Väven är vindtät, vatten- och oljeavvisande samt svårantändlig. Finns i storlekarna enligt längd/viktsystem från 170/65 till 200/105.

OBS!

Snödräkten skall ej bäras vid nedsmutsande materielvård

Exempel på buren vinterutrustning

Strävan vintertid är att kunna verka under minst 1 dygn utan att behöva övergå till ren överlevnad efter det att man förlorat sin ryggsäck.

Följande ska finnas i snödräkten fickor på vänster och höger sida.

- Fältmössa eller pälsmössa m/59
- hjälmunderlag 90
- skidbindningar (när skidor inte utnyttjas)
- tumvantar frotté/tumvantar tjocka.

I snödräktens bröstficka ska följande finnas.

- Tändstickor (fuktskyddade)
- Sprit 35 i 3 dl flaska (i plastpåse)
- (liten snöborste).

I stridsvästens fickor ska följande finnas.

- Magasin, ammunition (Ru)
- vapenvårdsmateriel
- 1 par innerstrumpor
- 1 par yttrestrumpor
- ficklampa.
- tändmedel, t ex torr näver som förvaras fuktskyddat

Plastpåsar ska kunna utnyttjas som fuktskydd om blidväder uppstår. De kan ligga hoprullade på botten av snödräktens fickor.

Viktigt att tänka på!

- Ta tillvara snödräktens alla möjligheter att hålla snö och vind ifrån dig med hjälp av huvan, dragkedjor, dragsnören samt knäppningar.
- Använd överdragsskor vid risk för nedsmutsning. En smutsig snödräkt ger betydligt sämre maskering.
- När huvan inte används fästes den hoprullad med en knäpptamp i nacken.

Överdragsskor

M7338-804000

Överdragsskor är ett förstärkningsplagg, främst anpassade till vinterkängor 90. Avsedda att användas vid t ex post- och förläggningstjänst. Yttertyget är av vattentätt, andande textilmaterial. Innerfodret är av syntetfiberpäls. Överdragsskor finns i sex storlekar.

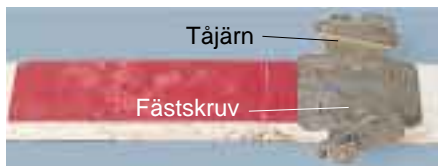
Skidor och snöskor

Inom Försvarmakten används limmade träskidor av björk med hälstramarbindning. Bindningarna finns i olika utföranden, men med samma typ av hälstramare. Skidstavarna är av stål.

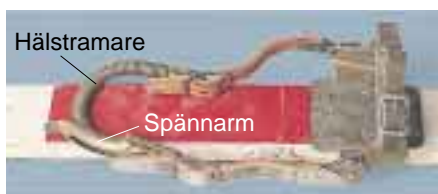
Snöskor finns idag endast vid vissa förband. Snöskor är ett bra hjälpmedel vid förflyttning kortare sträckor i djup snö.

Tillpassning av skidor och stavar

Det är mycket viktigt att bindingarna tillpassas och justeras på rätt sätt så att onödig förslitning av kängor och bindingar undviks.

1. Bindingens tåjärn justeras efter sulans form. Hälstramarens spännarm kan användas som skruvmejsel när fästskruvarna lossas.

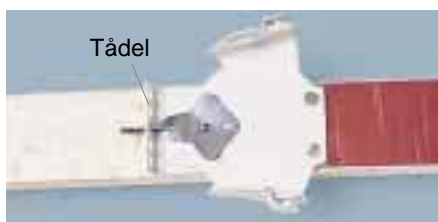
2. Bindingens hälstramare monterar som bilden visar. Observera att insidans spänne ska vändas inåt, annars skadar piggen den andra kängan.

OBS! Höger skida

3. Passa till tåremmen så att kängan hålls ned i bindingen. Till vinterkängor 90 krävs en ny, längre tårem eftersom kängorna är större. För att du ska kunna gå ner i knästående får kängan inte gå framför bindingens främre del.

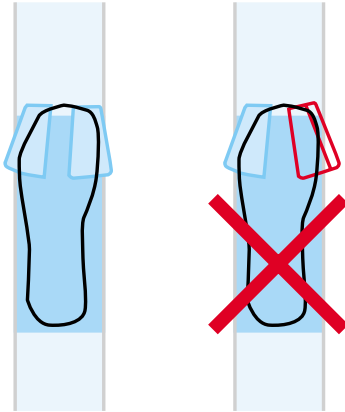
5–10 mm

Nya bindingens tådel

Viktigt att tänka på

- Skidutrustningen ska vara väl tillpassad.
- Skidorna ska vara väl preparerade (grundvallade samt ytvallade vid behov).

Justering av bindingens tåjärn

Ett korrekt tillpassat tåjärn har inte ett mellanrum mellan sulan och tåjärnet.

Tåremmar finns av läder och plast. Dock är tåremmar av läder att föredra.

Vinterkängor 90 passar endast till bindingar som anskaffats efter 1972 och kräver längre tåremmar. Om bindingar förlorats eller gått sönder, kan man utnyttja någon form av läderrem, vilken fästs i hålet bakom bindingens fästen för hälstramaren.

Skidstavar stål

M5011-801000

Stavarna är tillverkade av stål och handtagen är av hårdplast.

Stavarna finns i fem längder från 140 cm till 160 cm. Det finns ingen längdmarkering på stavarna.

Stavarna ska vara så långa att de når upp i armhålan.

För att maskera stavarna och för att minska stålrens metalliska ljud vid marsch, kan vit maskeringstejp användas.

Förvarning

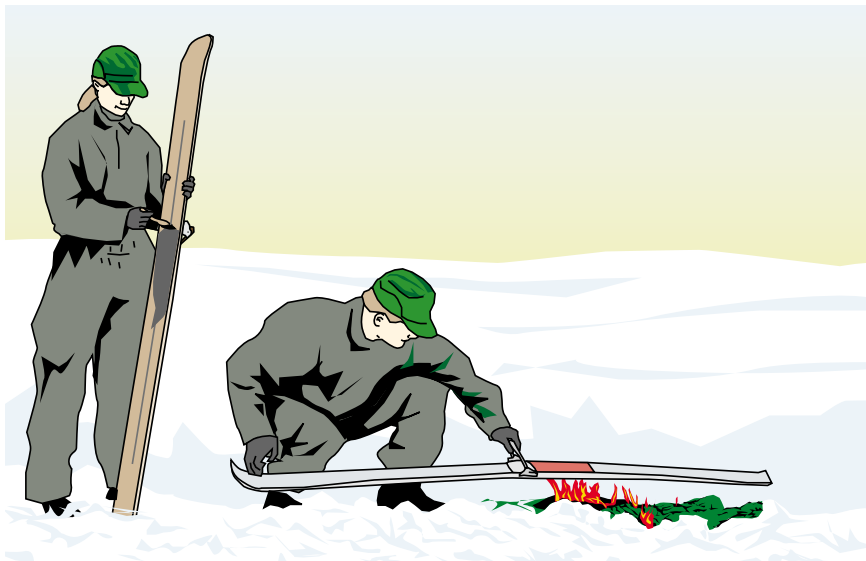
Vid längre tids förvaring måste skidorna sättas i spänn, för att de inte ska bli skeva och förlora sitt spänn.

Skidor satta i spänn

Vallning

Skidorna ska grundvallas med trätjära: Behandlingen impregnerar dem mot fukt och skyddar dem mot snabb nedslitning, det är också fäste för ytvallan. Trätjära är dessutom en bra valla för de flesta fören. Vid "blötföre" kan glidet förbättras med stearinljus eller paraffin.

Grundvalla så här:

- Fäst en ståltråd som handtag i skidspetsens hål.
- Gör ren hela ytan på undersidan från smuts och ytvalla. Skidan måste var torr.
- Värm skidan försiktigt med blåslampa eller över öppen eld, börja med mitten på skidan, för att undvika att skidan blir skev.
- Stryk ut ett tunt lager trätjära med pensel och värm in den. Observera att ytan inte får brännas. När tjäran bubblar är värmen tillräcklig. Tjäran får aldrig brinna!
- Stryk ut tjäran som inte trängt in och värm ytan igen. Fortsätt tills glidytan är mättad.
- Torka bort överflödig trätjära med trasa medan skidan är varm. Skidans sidkanter torkas rena med rödsprit.
- Sätt skidorna i spänn.

Snöskor

M5010-005010

Snöskon är tillverkad av en aluminiumram med en förstärkt svart plastduk. Bindningen passar alla slags kängor/stövlar. Ska utan förinställning passa samtliga storlekar inom spannet 215–315 mm dvs ej vara individanpassad. Snöskon finns i en storlek. Snöskor är ett bra alternativ till skidor vid kortare förflyttning till fots, som t ex avsutten strid.

Rätt hopsatt bindning

Fel hopsatt bindning

OBS!

Snöskon har en bindning av "snowboardmodell". Om man slarvar vid påtagning eller hoppackning finns risk att bindningen fastnar i ett felaktigt läge.

Bärsystem

Stridsväst och stridsbälte

Stridsväst 2000/Komplett

M7390-307111

Stridsvästen ger soldaten bättre möjligheter att medföra utrustning utifrån befattning och uppgift. Stridsvästen medger personlig anpassning och alla tillbehörsfickor kan användas oberoende av varandra. Tillbehörsfickorna är lösa och kan fästas på flera ställen på stridsvästen. Fickorna kan även fästas på stridssäcken eller kroppsskydd 94. Västen har en ficka i ryggen för att man ska kunna medföra en vätskebehållare. Stridsvästen finns i en storlek.

Stridväst 2000/K består av:

- Stridsväst 2000
- bälte- stridsväst
- magasinsficka (2 st)
- duellficka
- flerbruksficka stor (2 st)
- flerbruksficka liten
- karbinhake (2 st).

Till stridsvästen finns framtaget tilläggsutrustning

- Benplatta
- ficka för handfängsel.

Stridsväst

M7390-307110

Framtill på västen finns två innerfickor med dragkedja. Dessa kan användas t ex till karta, signalpistol, handskar o s v. Axelpartiet är vadderat samt försett med friktionsmaterial för att greppa axelstödet. För att kunna släpa en skadad kamrat i skydd, finns på ryggdelen ett dragband. I ryggdelen finns en bälgad nätvävsficka, denna är främst avsedd för att kunna medföra vätskebehållare.

OBS!

Dragbandet är inte avsett för lyft.

Bälte- stridsväst

M7390-307500

Bältet finns i fyra storlekar och kan användas utan västdelen. Om stridsvästen ska bäras utanpå kroppsskyddet så väljs storlek efter detta. Bältets nederkant ska vara i höjd med höftkammarna för att medge maximal rörelsefrihet för ben och höfter. Bältet finns i S/M/L och XL. Small >86 cm, medium >96 cm, large >106 cm, extra large >116 cm

Observera att måtten är bältena inklusive spännen.

Magasinsficka

M7390-307138

Dubbelmagasinsficka för två Ak 5 magasin eller två Ak 4 magasin, kan fästas på bältet eller västdelen. Ett magasin kan låsas med resårbandet i fickan. Locket har dubbla låsfunktioner, krok och tryckknapp.

Duellficka

M7390-307148

Fickan är utformad så att magasinet ska vara lättillgängligt för ett snabbt magsinsbyte. Fickan kan fästas med locket nedåt eller uppåt. Resårsnöret ska användas när locket är nedåt och är i öppet läge. Fickan kan fästas direkt på axelremmarna på strids-säcken.

Flerbruksficka stor

M7390-307118

Fickan kan monteras på höger eller vänster sida. Inuti fickan finns två innerfack av elastiskt nät. Flerbruksfickan täcker flera behov, kan t ex användas till att medföra ammunition, vapenvårdsmateriel, förpläg-nads- eller sjukvårdsmateriel.

Flerbruksficka liten

M7390-307128

Flerbruksficka liten rymmer fyra magasin (Ak 5) eller tre (Ak 4) magasin. Den kan även användas till handgranater, lysammu-nition eller buren ammunition.

Karbinhake 50 x 5 mm

M1168-127010

Karbinhake kan användas till att fästa t ex hörselkåpor, hjälm 90 eller skyddsmask-väska.

Tilläggsutrustning för viss personal

Benplatta

M7390-990179

Benplattan kan fästas på bälte-stridsväst eller i byxbältet och fästs sedan med två elastiska band runt låret. Samtliga ingående fickor kan fästas på benplattan.

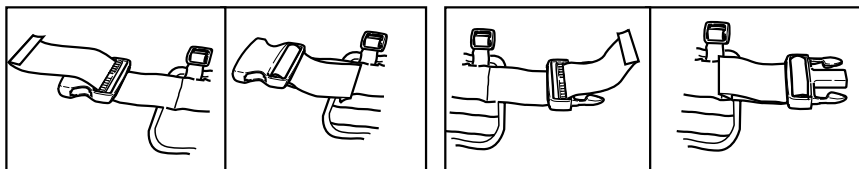
Ficka för handfängsel

M7390-990169

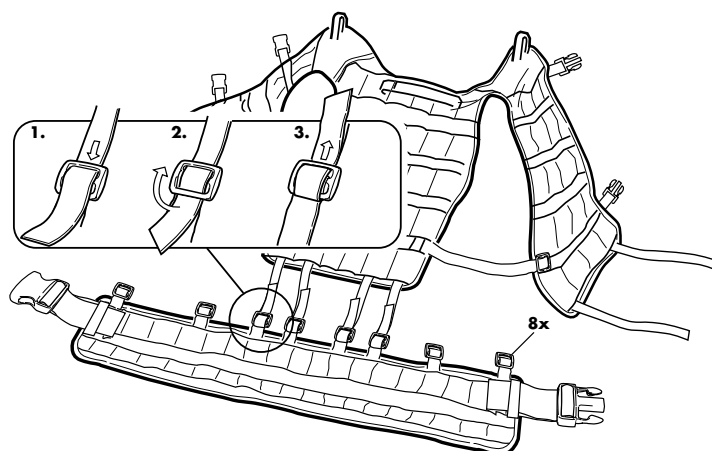

Fickan rymmer ett handfängsel. Det kan fästas på bälte- stridsväst eller benplattan.

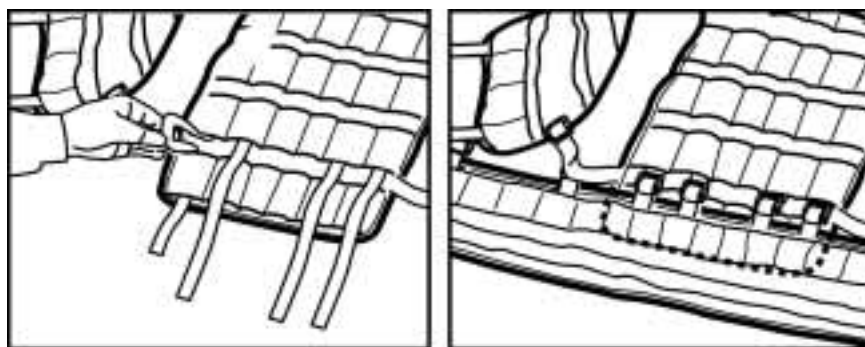
Montering

Montering av honspänne och hanspänne på bältet

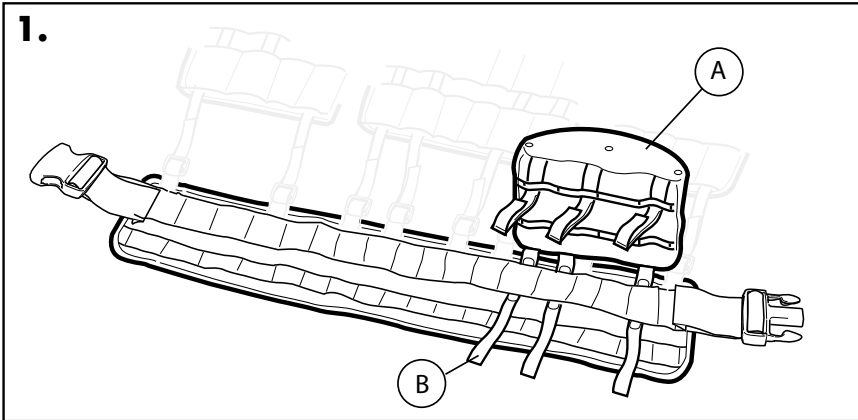
Montering av väst på bälte

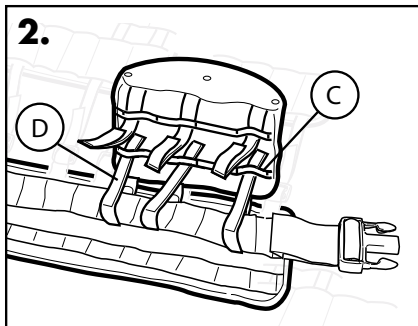
Justering av väst med bälte

Vid behov kan bältet flyttas och fästas högre upp på stridsvästen, t ex vid bärande av ryggsäck 2000.

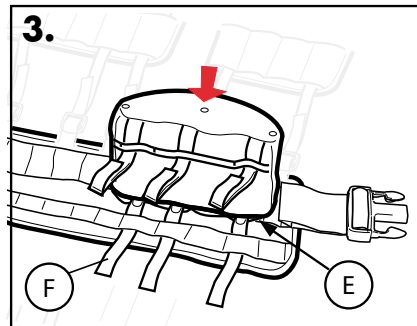
Montering av flerbruksficka/magasinsficka/duellficka

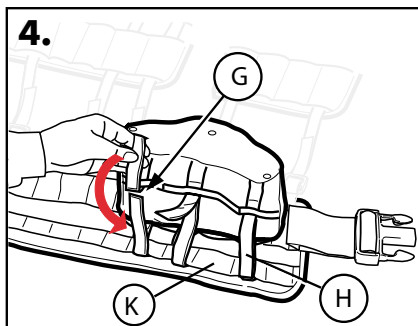
Placera västen med bältet framför dig, notera bältets läge. Flerbruksfickan placeras med botten uppåt (A). De tre monteringsbanden med plastskydd (B) förs in genom det breda bandet på valfri plats på bältet.

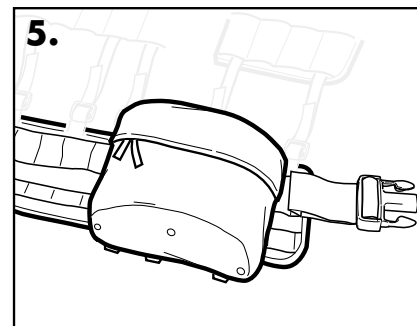
Monteringsbanden (D) träs igenom vid (C).

Tryck fickan nedåt så att monteringsbanden (F) kan träs igenom enligt bild. Notera läge (E) för den smala remmen på fickan.

Fatta den övre och nedre kardborremmen och sammanfoga dessa kant i kant (G). Samtliga sammanfogade monteringsband (H) stoppas in under band (K).

Monteringen är klar.

Stridsbältet består av:

- En livrem med spänne och öljetter (metallskodda hål) där väskorna och extra materiel fästs
- ett ok av fyra band med karbinhakar och justerspännen samt öljetter för att kunna spännen fast livremmen
- två låsfjädrar
- två väskor
- fodral till dricksflaska

Livremmen ska bäras på höfterna och längden avpassas så att de innersta hålen används.

Ryggsäckar

Stridssäck 2000

M7085-105010

Stridssäcken används inom hela försvarsmakten antingen som stridspackning eller som komplement vid viss verksamhet som inte kräver stor ryggsäck. Detta gäller framförallt vid jägarförbanden.

Stridssäcken rymmer 35 liter och är tillverkad av tvättbeständigt impregnerad polyamidväv med polyuretanbelagd baksida. Den stängs med snörlås och lock, som fästes med två remmar.

Stridssäcken är försedd med snöskydd, har en ficka på locket med blytlås, samt axel-, bröst- och midjeband. Infällt i en öppen ryggficka finns ett ryggunderlag samt en aluminiumram för att ge stadga och bärkomfort. Dessa kan tas bort om man önskar komprimera stridssäcken.

Samtliga spännen är av plast. Vidare finns plattband för att fästa skyddsmaskväska 90 samt hålbånd för att fästa extra utrustning.

Handhavande

Justera banden, så att stridssäcken sitter tätt in på ryggen. Använd bröstremmen för att hindra axelremmarna att glida ut på axlarna.

Ska stridssäcken medföras i större ryggsäck så kan aluminiumram samt ryggunderlag tas bort för att komprimera stridssäcken.

Midjebandet används för att stridssäcken ska sitta stadigt mot ryggen och ge bra komfort vid bärandet.

Exempel på packningsplan stridssäck 2000

Innehåll

- Fältskjorta 90
- Innerstrumpor
- Ytterstrumpor
- Tröja 90
- Livsmedel, 1 dygn
- Sprit 35
- Enmanskök/enmanskök jägare
- Termos
- Regnställ 90
- Kort/långkalsong
- Liggunderlag (rullat eller vikt)
- Värmejacka 90

Vintertid tillkommer snödräkt.

Ryggsäck 2000, 100L
Innersäck 2000

M7085-103010
M7085-104010

Ryggsäcken är avsedd för jägar- och spaningsförband som under längre tid ska uppträda självständigt, och då kunna medföra sin utrustning för verkan och överlevnad.

OBS!

Ryggsäcken är av rammodell och ska därmed inte behandlas vårdslöst då ramen kan ta skada.

- Bärramen av stål med hylla längst ned.
- Säcken har en rymlig topplocksficka som kan komprimeras i sidorna med en dragsko. På vardera sidan av säcken finns sidofickor med blixtlåsöppningar. Fickorna är av tunnelmodell för att exempelvis bära skidor. Säcken har snöskydd med dragsko. Botten och ryggsida har dubbel väv för ökad vattensäkerhet. Utanpå säcken finns band med knapphål för fäste av materiel, samt hålbånd på säckens insida för fäste av radio.
- Axelremmarna är integrerade med en polstrad skulderkudde, för att ge stabilitet och bekväm avlastning mot ryggen. Remmarna har snabbblås för att justera längden samt även toppstramare till ramens övre del för att ge maximal stabilitet. Vidare finns ett bröstband mellan axelbanden för att hålla dem på plats och hindra dem att glida ut på axlarna.
- Avbärbältet har en konisk form vilket ger stor anläggningsyta över höftkammen. Från bältet som fästs vid bärramen genom ett nedre ramband går stabiliserande sidoband till bärramen. Metallöglor är fästa på sidorna av avbärbältet för dragning av pulka.
- Tillbehör till ryggsäcken är vattentät innersäck samt fyra stycken 120 mm remmar och fyra stycken 650 mm remmar.
- Vikt ca 5 kg.

Säcken kan lossas från ramen. Ramen kan då användas för att exempelvis bära granatgevärsammunition eller annan tung materiel. En fullpackad ryggsäck kan då inte medföras.

Handhavande

När ryggsäcken är tungt lastad är det viktigt att påtagningen sker momentvis, för att undvika belastnings- och ryggskador. Om du inte får hjälp, av en kamrat eller kan ställa ryggsäcken på en sten eller ett fordon, gör så här.

1. Lyft med rak rygg upp ryggsäcken i axelremmarna

2. Böj lätt på benen och ställ ryggsäcken vilande på ena låret

3–4. Trä igenom ena armen, räta på kroppen och trä igenom andra armen

5. Dra åt avbärbältet och tänk på att bältet går över höftkammen. Efterspänn nu axelremmarna nedtill samt toppstramarna så att ryggsäcken inte lutar ut från ryggen

Skidor kan fästas och bäras på ryggsäck 2000.

Lossa alltid hälstramarna och lägg dessa i fickan på snödräkten.

Fäst snöskorna på ryggsäcken med remmar – broddarna på snöskorna skall alltid vara vända utåt så att du inte skadar säcken.

OBS!

Broddarna på snöskorna ska alltid vara vända utåt så att du inte skadar ryggsäcken.

Packning av ryggsäck 2000

En välpackad ryggsäck underlättar din fotmarsch. Är ryggsäcken välpackad har du lätt tillgång till den utrustning som du använder under raster etc. Har du tillpassat din ryggsäck och har vikten jämnt fördelad i sida och höjd så minskar risken för skada/överbelastning i rygg och på axlar. Därför är det viktigt att du utnyttjar varje tillfälle till att se över din packning.

Klädesplagg bör tryckas ner, för att komprimera packningen och utnyttja utrymmet i säcken. Den vattentäta innersäcken ska nyttjas för att fuktskydda klädesplaggen. Nedan visas ett exempel på packad ryggsäck.

Exempel på packning av ryggsäck 2000

Sidficka vänster

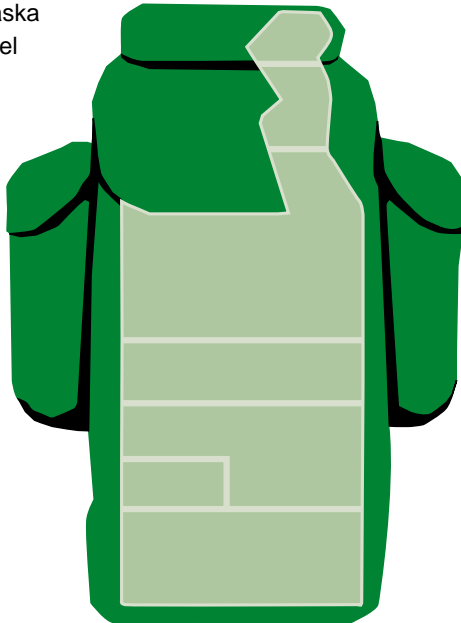
- Skovårdsmateriel
- Vattenflaska
- Livsmedel
- Termos

Topplöcksficka

- Ammunition, minor

Sidficka höger

- Sjukvårdsutrustning
- Hygienartiklar
- Fotvårdsutrustning
- Toalettpapper (fuktskyddat)
- Kortkalsong, fältskjorta 90, inner/ytterstrumpor 1 par (fuktskyddade)
- Livsmedel

Säcken

- Vattentät innersäck alternativt kraftig sopsäck
- Livsmedel (längst ned)
- Sovsäck och tält 2000 enmans
- Värmejacka 90
- Stridssäck 2000 (gemensam och befattningsutrustning)

Utanpå säcken

- Liggunderlag vikt under ryggsäckslocksremmarna
- Hjälm 90 (om stridsberedskapen tillåter)
- Skyddsmaskväska 90 (om den ej bärs på stridsvästen)
- Maskering av ryggsäcken (maskeringsnät/ryggsäcksöverdrag)

Bärsäck 2000

M7085-107010

Bärsäcken används som trosspackning och har blixtlåsöppning. Den totala volymen är 80 liter.

Förutom bärhandtag har den två axelremmar som medger att den kan bäras på ryggen. Axelremmarna döljs då de ej används, av två kardborrförsedda förslutningar. I nederkanten finns hålbånd, vilka kan användas för att fästa materiel, samt för att komprimera bärsäcken. På den ena kortsidan finns en yttre ficka med blixtlåsöppning.

Ryggsäck 70 L, Komplet

M7085-015011

Ryggsäcken är avsedd för förband, som under längre tid ska uppträda självständigt.

OBS!

Ryggsäcken är av rammodell och ska därmed inte behandlas vårdslöst då ramen kan ta skada.

- Rygsäcken har ett avbärarbälte fastsatt med ett ramband.
- Rygsäcken har tre utvändiga fickor. Locket har en invändig samt en utvändig ficka.
- Rygsäckens öppning och fickor har snöskydd med dragsnöre.
- Rygsäckens ryggsida och botten har en vattenavvisande PVC-belagd väv. Den nedre delen av ryggsidan och botten är förstärkt med dubbel väv.
- Remmarna på säcken är av läder, alternativt plast och läder. Två extra packremmar medföljer.

Handhavande

Se till att alla band och remmar är fastsatta och att rambanden är väl spända. Bärremmarna ska fästas i bärramen (upptill) med fyrkantsringarna. Remmarna kan fixeras i läge efter behov. Tänk på att avbärarbältet anpassas så att det går över höften och ej dras åt över magen, då försämras bärfunktionen och din möjlighet att andas obehindrat.

Ryggsäcken kan lossas från bärramen och ramen kan då användas till att bära radio eller annan materiel. Påtagning av en tung ryggsäck ska ske momentvis, så att inte ryggen skadas, se bildserie på ryggsäck 2000.

Ryggsäck 35 L , Komplet

M7085-014011

Ryggsäck 35L rymmer stridspackning samt exempelvis ammunition. Ryggsäcken kan lossas från bärramen. Ryggsäck 35L består av en bärram med bärremmar och en säck med fasta band. Ramen har måtten 32x57 cm och med löstagbara detaljer som:

- Bärram med tvärrör och fixeringslägen för spännrem.
- Övre och undre ramband med skena och snöre.
- Bärrem med axelkudde med fyrkantsring, justerspännen bestående av två fyrkantsringar.
- Nedre bärrem med fyrkantsring.

OBS!

Ryggsäcken är av rammodell och ska därmed inte behandlas vårdslöst då ramen kan ta skada.

Handhavande

Se till att alla band och remmar är festsatta och att rambanden är väl spända. Bärremmarna ska fästas i bärramen (upptill) med fyrkantsringarna. Remmarna kan fixeras i ett övre/undre och i ett bredare/smälare läge allt efter behov.

Anpassa remmarna så att det nedre rambandet stöder på höften. Ryggsäcken kan lossas från bärramen, ramen kan då användas till att bära exempelvis radio eller annan materiel.

Att bära ryggsäck bekvämt

Så packar du ryggsäcken

Packa alltid sovsäck och kläder du inte behöver under dagen längst ner. De tyngsta sakerna ska ligga högt och närmast ryggen nära ryggsäckens mittpunkt. Se till att hårda saker inte sticker ut mot ryggen. Undvik så långt det går att fästa lösa saker utanpå ryggsäcken. Om du förvarar liggunderlaget utanpå ryggsäcken ska det rullas ihop och fästas vertikalt alternativt vikas och placeras under lockremmarna på ryggsäckens framsida för att undvika att det fastnar någonstans när du går eller åker skidor.

Vintertid packas ryggsäcken för skidåkning. Den ska sitta tätt mot ryggen när du åker och därför sänks tyngdpunkten jämfört med packning under barmarksförhållanden. Saker man snabbt vill komma åt, som förstärkningsplagg, vätska osv, packas lättillgängligt under locket eller i ytterfickor.

Justera inställningen

När det bär uppför kan lite mer av vikten fördelas över axlarna för att få bättre balans i ryggsäcken. Det ger också ben och höfter ökad rörelsefrihet. Lätta på avbärarbältet och stabiliseringsremmarna något och dra åt toppstramarna lite grann. När det bär utför kan du föra över det mesta av vikten till höfterna genom att dra åt avbärarbältet och stabiliseringsremmarna ordentligt. Slacka (släpp efter) samtidigt på toppstramarna.

Förberedelser inför inlämning, tvättbyte och persedelbyte

För all materiel gäller att den ska vara rengjord och torr.

Fältjacka, byxor Sjöarbetsjacka	Töm och vräng fickorna där så är möjligt. Blixtlås ska vara stängda (hopdragna). Översta gylfknappen i byxor med blixtlås i gylfen ska vara knäppt. Hängslen till fältuniform 90 P/sjöarbetsjacka 93 lämnas in separat. Självhäftande tjänstetecken tas bort.
Mössor	Självhäftande tjänstetecken ska tas bort.
Marschkängor/ Sjöstridskängor Gummistövlar	Ska vara rengjorda. Inläggssulor ska tas ur. Skosnören ska vara borttagna och skorna parade genom hopknytning med skosnöre i övre, inre snörhålen, så att avståndet mellan skorna blir en handsbredd. Stövlar paras på lämpligt sätt.
Strumpor/vantar	Lämnas in styckevis, rättvända.
Handskar	Inlämnas parvis. Fångremmen instoppad i handskan.
Fältskjortor/tröja	Ska vara rättvända och ärmarna nedkavlade. Blixtlåset ska vara uppdraget på fältskjortan.
Kalsonger, korta och långa	Ska vara rättvända och byxbenen nedkavlade.
Snödräkt 90	Töm fickorna. Blixtlåset på jackan ska vara uppdraget. Huvan ska rullas ut.
Värmeställ 90	Töm fickorna. Blixtlåset på jackan ska vara uppdraget. Huvan ska rullas ut. Dragkedjorna i byxorna ska vara stängda.
Sovsäckar	Ska vara utslagna. För sovsäck 2000 gäller dock att samtliga kardborrband ska vara förslutna.
Regnställ 90	Huva i jackan ska rullas ut. Blixtlåset i jackan ska vara uppdraget.

Ryggsäckar/bärsäck	Märkning ska tas bort. I stridssäck ska metallramen och stoppning vara monterade i säcken. Vattentät innersäck till ryggsäck 2000 ska lämnas in separat. Blixtlåsen på bärsäcken ska vara öppna.
Dricksflaska/ Termos	Diskade och torra invändigt. Dricksflaskan lämnas in med öppen kork. Termosen ska vara hopsatt.
Kokkärl/matbestick	Diskade och torra invändigt. Bestick diskade och hopsatta
Kåsa	Diskas med diskmedel och torrtorkas.
Enmans/jägarkök	Diskas med diskmedel, även utvändigt och torkas.
Rödspritsflaska/ dunk	Töm spritflaskan/dunken i ett uppsamlingskärl. Avlufta flaskan/dunken genom att skölja den med vatten.
Brännare	Töm och bränn ur brännaren.
Stridsväst	Töm fickorna. Stridsväst 2000 lämnas in isärtagen. Karbinhakarna ska fästas på bältet. Märkning ska tas bort.
Stridsbälte	Stridsbälte lämnas in isärtagen. Bälte och ok nedpackat i fickorna. Dessa ska vara hopsatta med en krok.
Hjälm 90	Märkning ska tas bort. Hjälm doket tas bort och lämnas in separat.
Kroppsskydd 90, 94	Torrt och med skyddspanelerna monterade i kroppsskyddet. Märkning ska tas bort.
Skyddsmaskväska 90	Tömd. Bärremmen ska vara fäst i D-ringarna.
Skyddsmask 90	Filtret ska monteras av ansiktsskyddet. Skruvlock och bottenpropp ska vara monterade på filtret.
Hörselskyddskåpa	Ta bort tätningssringar, dämpkuddar och ta ur batterierna.
Liggunderlag	Ej hoprullat.

NBC- skyddsutrustning

Personligt NBC-skydd	104
Allmänt	104
Skyddsmask 90	105
Allmänt	106
Handhavande av skyddsmask 90	109
Förebyggande underhåll	114
Övrig utrustning	116
Sanering	118
Indikering	123
Exempel på packningsplan för Skyddsmaskväska 90	124
Uppgiftsanknutet skydd (UA-skydd)	125
Allmänt	125
Skyddsdräkter	125

Personligt NBC-skydd

Allmänt

När skydds nivå är beordrad, oberoende vilken, ska den personliga skyddsutrustningen (grundskydd, GS) alltid medföras eller bäras av varje soldat.

Under förutsättning att du använder utrustningen på rätt sätt så ger den dig ett skydd mot N-, B- och C-stridsmedel. Den ger också möjlighet att fastställa förekomst av C-stridsmedel i vätske- och gasform.

För att lösa uppgifter i C-vätskebelagt område behöver den personliga skyddsutrustningen kompletteras med uppgiftsanknutet skydd (UA-skydd).

Skyddsutrustning 90 B/S

M8560-101220

Tillkommer vid kris och krig

Innehåll i Skyddsmaskväska 90

1. Skyddsmaskväska 90	8. Personsaneringsmedel 104
2. Skyddsmask 90	9. Autoinjektor (Se kap 6 sid 162)
3. Glasögonbåge 90	10. Medicinsk nervgasprofylax (Se kap 6 sid 164)
4. Plastpåse 166	11. Indikeringspapper 104
5. Torkklapp 11	12. Indikeringspapper 105
6. Skyddshandske 7	13. Nervgasindikeringsbricka 90
7. C-vätskeskydd	

UA-skydd

- 14. C-stridsdräkt 90
- 15. C-underställ 98
- 16. Lätt C-skyddsdräkt

Skyddsmask 90

Skyddsmaskväska 90

M7349-452019

Skyddsmaskväska 90 används för att förvara och bära med den personliga skyddsutrustningen. Väskan är anpassad till bärsystem 2000. Den fungerar även med äldre bäranordningar.

Skyddsmaskväskan ska bäras under vänster arm eller på vänster ben. Den kan bäras upphakad på bälte till stridsvästen/stridsbältet. Den kan även bäras på låret upphakad med karbinhakar i bältet till stridsvästen och med axelremmen fäst på väskans baksida fäst runt låret.

Allmänt

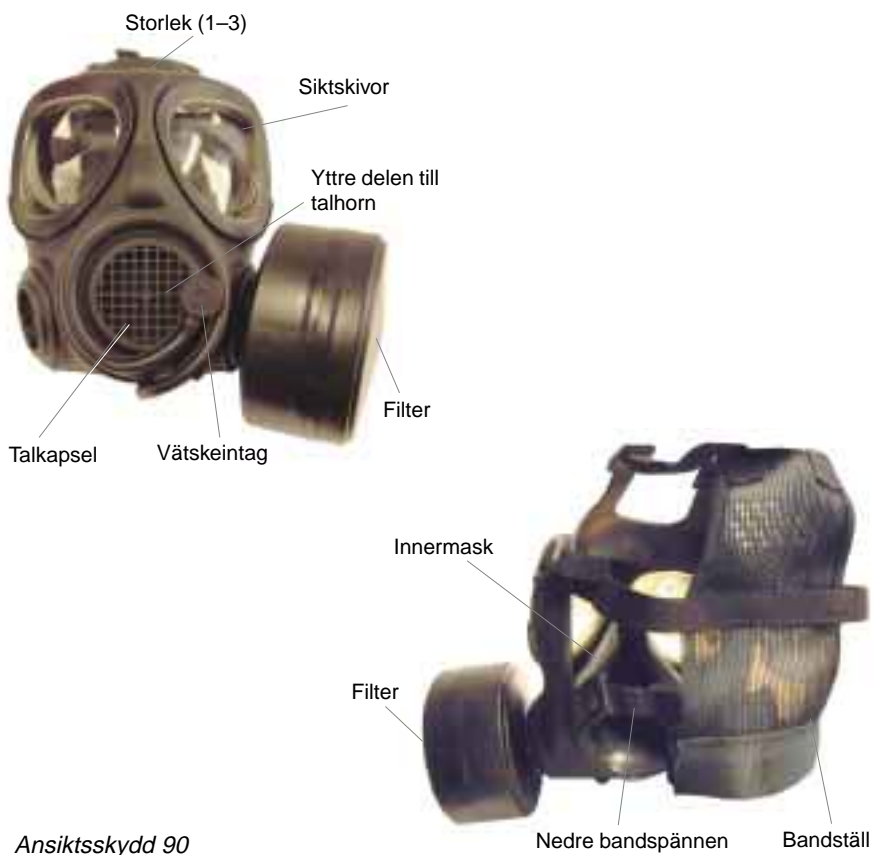
Skyddsmask 90 Komplet

M7349-452000

Skyddsmask 90 består av ansiktsskydd 90 med monterat filter 90 som skyddar ansikte, ögon och andningsvägar mot B- och C-stridsmedel samt mot inandning av radioaktivt stoft. Mot industrikemikalier varierar skyddet beroende på ämne. Ansiktsskyddet skyddar även mot värme från brand.

Skyddsmasken består av:

- Ansiktsskydd, som sluter tätt om ansiktet och hålls fast av ett bandställ. Ansiktsskyddet finns i tre storlekar (1–3). Där 1 är störst. Storleken står ovanför siktskivorna. Skyddet består av en stomme och en innermask.
- Filter som skruvas fast vid ansiktsskyddet och renar luften.
- Glasögonbåge 90 med synkorrektion (vid behov).

Ansiktsskydd 90

Hantering

- Filtret ska alltid förvaras monterat på ansiktsskyddet.
- Glasögonbågen får ej förvaras på avsedd plats i ansiktsskyddet utan monteras först vid intagande av skyddsnivå och när bäraren har behov av synkorrektion. Bågen tas bort när uppgiften är löst.
- Skyddsmasken ska vara instoppad i plastpåse 166 vid förvaring i skyddsmaskväska 90 för att skydda siktskivorna mot repor. Först när uppgiften och/eller intagande av skyddsnivå kräver skyddsmaskens påtagande tas den fram ur påsen.

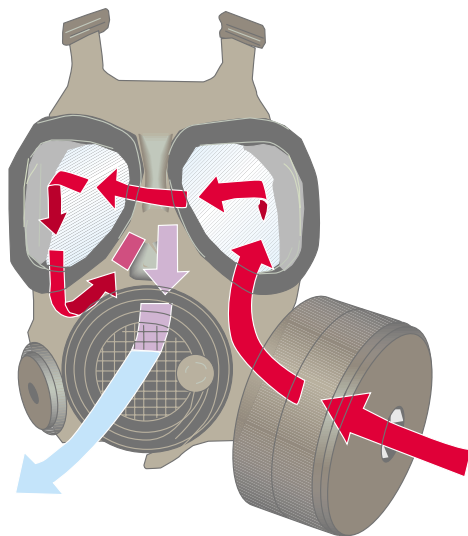
OBS!

Förvara alltid skyddsmasken i plastpåse 166 för att skydda den mot repor och fukt.

Funktion

Ansiktsskyddet medger filterplacering på både vänster och höger sida. Gången är samma som används inom NATO och på civila filter.

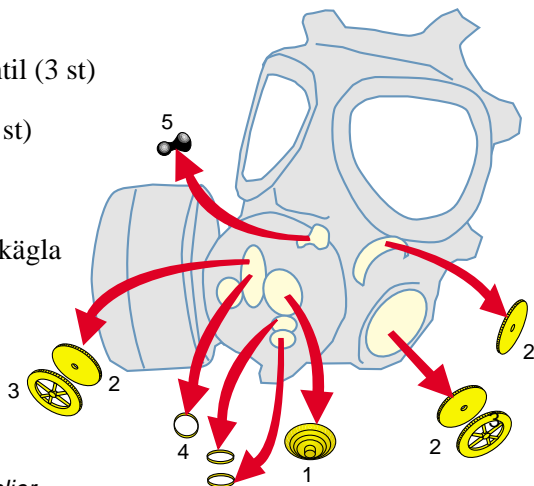
Skyddsmask 90 är konstruerad så att inandningsluften ska passera över siktskivornas insida och därigenom hålla dessa fria från imma. Det uppnås genom att tätningslocket placeras i den innermasköppning som är närmast filtret. Innermaskventilen placeras sedan i den andra öppningen.

Luftens väg genom skyddsmasken

Vissa detaljer på skyddsmasken är gula. Dessa är säkerhetsdetaljer och genom sin färg kan du lätt kontrollera att de är på plats.

1. Utandningsventil
2. Membran, inandningsventil (3 st)
3. Säte, inandningsventil (2 st)
4. O-ring, vätskeintag (3 st)
5. Bitmunstycke med ventilkägla (svart)

Skyddsmaskens säkerhetsdetaljer

Filter 90

M2311-714010

Filtret består av:

- Hölje av svart plast
- Aerosolfilter av veckat glasfiberpapper som renar inandningsluften från partiklar (radioaktivt stoft, B- och C-stridsmedel i aerosolform).
- Lager med aktivt kol som renar inandningsluften från ämnen i gasform.

Vid långtidsförvaring under flera år ska filtret vara förvarat i en tät aluminiumförpackning som är försluten med lock.

Vid utbildning ska filtret vara monterat på ansiktsskyddet. Förvara ingen materiel inne i masken eftersom det kan repa siktskivorna.

För att filtrets skyddsförmåga inte ska minska, ska du skydda det mot stötar, slag och fukt. När man använder filtret tar det upp fukten ur inandningsluften och eventuella föroreningar som finns i luften, vilket gör att det mättnas och dess skyddsförmåga minskar.

- För att kontrollera om filtret tagit upp fukt ska det kontrollvägas i samband med tillpassningskontroll av skyddsmasken.

- Filtrets vikt vid tillverkning, med skruvlock och bottenpropp, finns angivet på den sida där gängan är placerad.
- Viktökningen får vara högst 20 g. Filtret skyddar normalt i 100–500 timmar vid aktivt användande i C-molnmiljö.
- Filter som är uppbruten ur aluminiumförpackning används som övningsfilter. De ska kontrollvägas före övning med skarpa preparat.

Varning!

Filtret ger inget skydd mot kolmonoxid eller brist på syre.

Transparent Filter 90

Handhavande av Skyddsmask 90

Färdigställande

Innan skyddsmasken ska användas måste den färdigställas enligt följande.

Kontrollera att:

- Säkerhetsdetaljerna enligt sidan 108 är på plats.
- Plastfilmen inte är punkterad (lossa talkapseln). Den genomskinliga plastfilmen är mycket ömtålig för stick med vassa föremål.
- Filtret är placerat på vänster eller höger sida beroende på om du är höger- eller vänsterskytt. Lossa bottenpropp och skruvlock från filtret och skruva ihop dessa med skruvlocket från skyddsmasken och placera i skyddsmaskväskan.

- Filtret är åtdraget.
- Talkapseln är monterad i det andra filterfästet och att det är rättvänt och åtdraget.
- Innermaskventil och tätningslock sitter på rätt sida.
- Ventilkägglan finns i bitmunstycket.
- Glasögonbåge är monterad vid behov.
- Bandstället är korrekt monterat.

Tillpassning

För bästa tillpassning ska skyddsmasken vara av rätt storlek. Storlek 1 är störst och passar personer med brett långt ansikte, storlek 2 passar de flesta och storlek 3 för personer med smalt kort ansikte.

Vid tillpassning gäller att:

- Skyddsmasken har rätt storlek så att tätningskanten och innermasken tätar riktigt.
- Plattan till bandstället sitter centrerad och något neddragen i nacken.
- Om hårfäste och/eller polisonger kommer in under tätningskanten bör man välja mindre storlek.
- När skyddsmasken sitter rätt kontrollerar man tätheten genom att hålla för filtrets luftintag med handen och gör en djup inandning. Skyddsmasken ska då sugas in mot ansiktet. I annat fall är tillpassningen otillräcklig, skyddsmasken otät eller av fel storlek.

När skyddsmasken tillpassats korrekt tas skyddsmasken av genom att enbart lossa de nedre bandspännena. Övriga spännen ska behålla sina injusterade lägen. Detta är viktigt för att påtagning ska kunna ske så snabbt som möjligt och att masken ska vara tillpassad.

Varning!

Risk för kylskador ökar när man bär skyddsmask – ge därför akt på dina kamrater.

Påtagning av skyddsmask

Gör så här:

1. Håll andan.
2. Ta av hjälmen.
3. Ta på skyddsmasken. Rätta till den så att den snabbt tätar.
4. Gör en kraftig utandning så att eventuell gas i masken och lungorna ventileras ut.
5. Kontrollera att masken sluter tätt (sugprov) genom att hålla för andningshålet i filtret och försöka andas in.
6. Ta på hjälmen.
7. Kontrollera att du har täckande klädsel så att inte t ex huvud, nacke eller händer är oskyddade. Stäng skyddsmaskväskan.
8. Fortsätt med verksamheten och sök samband med din chef.

Vik ut

Ta på

Dra åt

Håll för – sug in

Påtagning av skyddsmask 90

Avlägsna kondens

Efter en tids användning kan kondens komma att samlas i skyddsmasken. För att avlägsna kondensen, böj huvudet framåt och blås kraftigt genom utandningsventilen.

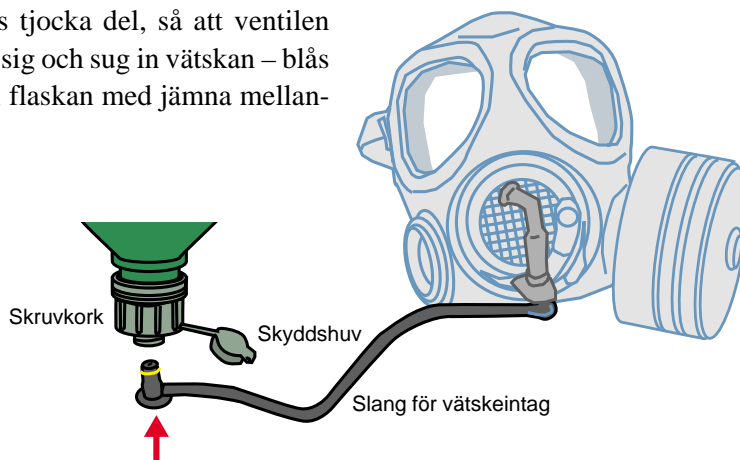
Intag av vätska

Med skyddsmask 90 kan intag av vätska ske om dricksflaskans skruvkork är försett med motsvarande ventilanordning. Använd endast rent vatten. Vätskan som ska användas ska vara fri från föroreningar och tillsatser som kan bilda avlagringar och lämna rester som kan störa vätskeintagets funktion t ex blåbärssoppa, nyponsoppa eller liknande.

Vätskeintaget är försett med backventiler som gör det möjligt att aptera och dricka ur flaskan i C-molnmiljö.

Vintertid ska fylld dricksflaska förvaras frostfritt.

- ”Rulla” av slangen från talhornet.
- Koppla slangens ventil till skruvkorkens öppning – ett kraftigt knäpp ska kännas när delarna är sammanfogade.
- Vrid slangen så att bitmunstycket når läpparna.
- Lyft flaskan till ögonhöjd och vänd den upp och ned.
- Bit med tänderna över bitmunstyckets tjocka del, så att ventilen öppnar sig och sug in vätskan – blås in luft i flaskan med jämna mellanrum.

Vätskeintag med skyddsmask

Efter användning

- Blås tillbaka vätska till flaskan (beaktas särskilt vid minusgrader).
- Lossa locket från flaskan och töm kvarbliven vätska från slangen genom att blåsa luft igenom vätskeintaget (görs ej så länge man befinner sig i kontaminerat område).
- Vrid tillbaka bitmunstycket åt sidan.
- Drag isär slangens ventil och skruvkork.
- Rulla upp slangen på talhornet. Upprullningen sker medsols inifrån masken sett och avslutas med att ventilen skjuts in.
- Återställ skyddshuven på skruvkork.

Avtagning av skyddsmask

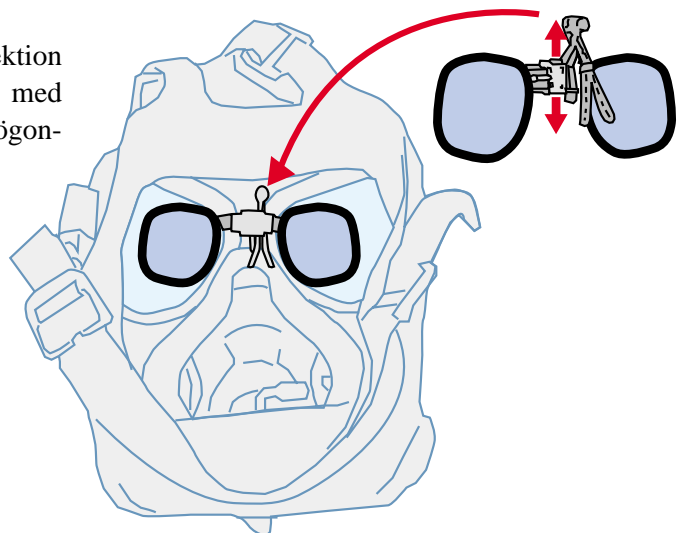
Avtagning sker genom att de nedre bandspännena lossas. Därefter tas masken av på enklaste sätt. Insidan torkas av med torkklapp eller motsvarande.

Glasögonbåge 90 i fodral

F3434-000026

Synkorrektion

För de som behöver synkorrektion kan skyddsmasken utrustas med skyddsmaskglasögon. Glasögonbågen är justerbar i höjdlid.

Infästning av glasögonbåge

Förebyggande underhåll

Daglig tillsyn

Daglig tillsyn ska göras varje vecka eller efter användning i mer än en timme. Starka rengöringsmedel får inte användas – t ex rödsprit.

- Demontera filtret innan masken spolats ren med vatten och vid behov tvättas för hand eller med mjuk borste i svag tvål- eller diskmedelslösning. Torrtorkas med trasa.
- Siktskivorna spolats rena och torkas med torkklapp 11.

Särskild tillsyn

Särskild tillsyn ska göras vid stark nedsmutsning (omedelbart), varje månad eller innan långtidsförvaring i förråd.

- Rengöring av ut- och inandningsventiler.
- Rengöring av dricksflaska och vätskeintag.

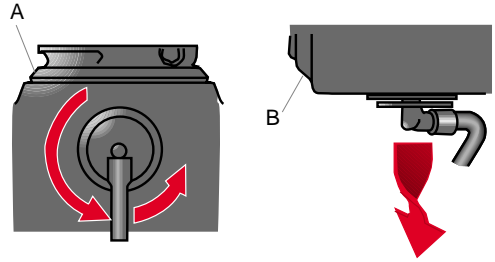
Rengöring av ut- och inandningsventiler

Kvarbliven smuts på ventilerna kan torka och förorsaka läckage. Utandningsventilen kan rengöras eller bytas genom att ytterdelen till talhornet avlägsnas.

- Använd en spårskruvmejsel eller ett mynt och stick in under utskottet i ytterdelens nedre del och häv försiktigt tills den släpper och utandningsventilen är åtkomlig för rengöring. Utandningsventilen tas bort genom att man greppar ytterkanten och försiktigt drar bort den.
- Återmontera genom att en klack i talhornets nedre del passar med motsvarande urtag i ytterdelen, varefter ytterdelen kan tryckas fast.
- Lossa inandningsventilerna och rengör.

Demontering av vätskeintag

- Vrid genomföringen motsols så att slangens är bakåtriktad (A).
- Fortsätt vrid med kraft tills det släpper.
- Vätskeintaget dras nu ut (B).

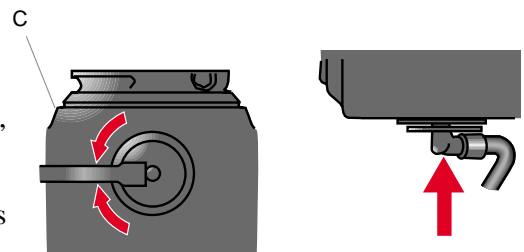

Rengöring av dricksflaska och vätskeintag

- Fyll dricksflaskan med desinficeringsvätska och skaka flaskan i 20 sekunder.
- Anslut vätskeintaget till dricksflaskan. Öppna ventilen på bitmunstycket med fingrarna och kläm sedan på flaskan som hålls upp och ned så att vätskan sköljs genom systemet.
- Skölj därefter med rent vatten på samma sätt.
- Blås därefter ut så mycket som möjligt av vattnet med hjälp av den tomma flaskan. (Viktigt vid minusgrader p g a frysrisken.)
- Lossa vätskeintaget från dricksflaskan.
- Kontrollera vätskeintagets täthet genom att bita på bitmunstycket och suga kraftigt.
- Fyll dricksflaskan med vatten och kontrollera ventilen är tät genom att hålla flaskan upp och ned och se om vattendroppar bildas vid ventilen.

Montering av vätskeintag

- Kontrollera att O-ringarna är på plats, oskadade och rena.
- Kontrollera att inga föroreningar finns inne i hylsan.

Montering

- För bitmunstycket genom hylsan. Hjälptill på utsidan tills man når den på insidan. Var noggrann så att inte vinkeldelen av gummi kommer i kläm – den förstörs lätt.
- Vrid genomföringen till läge (C) och tryck hårt tills den fastnar i hylsan.

Övrig utrustning

Plastpåse 166

M7081-166010

I plastpåse 166 kan personliga tillhörigheter förvaras för att de inte ska bli kontaminerade eller för att förvara kontaminerad materiel i. Påsen används också för att skydda skyddsmask 90 och framförallt filtret, mot väta samt skydda siktskivorna från att repas. Vid höjd beredskap tas skyddsmasken ur påsen för att vara lättillgänglig.

Torklapp 11

M6400-111000

Torklapp 11 är av bomullsväv och används vid rengöring av skyddsmasken.

Skyddshandske 7, par

M7332-800710

Skyddshandske 7 skyddar mot C-stridsmedel i vätskeform under minst 24 timmar. Handsken är tillverkad av svart butylgummi och finns i tre storlekar – S (Small), M (Medium) och L (Large).

Handskarnas skyddsförmåga mot C-stridsmedel försämras om de utsätts för petroleumprodukter. Om så sker torka av inom två minuter. Vid arbete och/eller kyla ska arbetshandskar bäras utanpå skyddshandskarna.

Förebyggande underhåll

Efter användning ska skyddshandskarna rengöras i varmvatten med flytande syntetiskt diskmedel och sköljs med rent vatten samt torkas vid högst 40 °C.

Insidan och utsidan ska efter rengöring pudras lätt med kritpulver, talk eller motsvarande för att gummit inte ska torka.

Det är viktigt att kontrollera att handsken inte har några sprickor eller hål. Detta görs enklast genom att de fylls dem med luft och förs ned i vatten. Om sprickor eller hål finns kommer det att synas genom att luft sipprar ut från handsken. En trasig handske ska kasseras.

C-vätskeskydd (personligt)	M7376-664011
C-vätskeskydd fotdel	M7376-664210
C-vätskeskydd kroppsdel	M7376-664110

C-vätskeskydd är ett engångsskydd som skyddar mot C-stridsmedel i vätskeform under minst 6 timmar. C-vätskeskyddet är avsett för att man ska kunna ta sig ut ur eller passera genom ett C-vätskebelagt område. Skyddet består av tre delar, två fotdelar (A) förpackade tillsammans och en kroppsdel (B). Fotdelarna fästs i nedre delen av stridsvästen. Hållbarheten varierar beroende på terräng och väder. C-vätskeskyddet bränns upp efter användning i C-vätskebelagt område.

Sanering

Personsaneringsmedel 104

M0776-104010

Personsaneringsmedel 104 (Ps 104) består av 2/3 klorkalk som förstör C-stridsmedlet och 1/3 magnesiumoxid som är uppsugande.

Personsaneringsmedlet är avsett för personligt bruk, men kan även användas för sanering av utrustning.

Omedelbar sanering genomförs om du misstänker att du fått C-stridsmedel i form av vätska på dig. Detta ska ske omedelbart. Sanera först händer, därefter de ställen där du tror att det finns C-stridsmedel.

Strö personsaneringsmedel på handen

Gnugga händerna lätt under en halv minut

Bearbeta därefter de hudpartier som inte är skyddade. Borsta bort pulvret.

Ta slutligen på skyddshandskarna

Gör så här:

1. Strö personsaneringsmedel i ena handen och bearbeta hudpartierna lätt under en halv minut.
2. Vänta ytterligare en halv minut och borsta därefter bort pulvret.
3. Skölj om möjligt i rent vatten.
4. Torka av kängor/stövlar, vapen, verktyg och övrig utrustning med trasor, trasor eller liknande.
5. Strö personsaneringsmedel över materielen och bearbeta under minst en halv minut.
6. Borsta bort pulvret.

Varning!

Personsaneringsmedel 104 får i fred endast vara utlämnat till enskild soldat under pågående övning. Personsaneringsmedel 104 är frätande och det kan irritera om det ligger på bar hud för länge (se Säk)

Indikering

Indikeringspapper 104

M0775-104010

Indikeringspapper 105

M0775-105010

Indikeringspapper 104 finns i block med tio indikeringspapper i varje (75x25 mm). Skyddsmaskväskan ska innehålla två block.

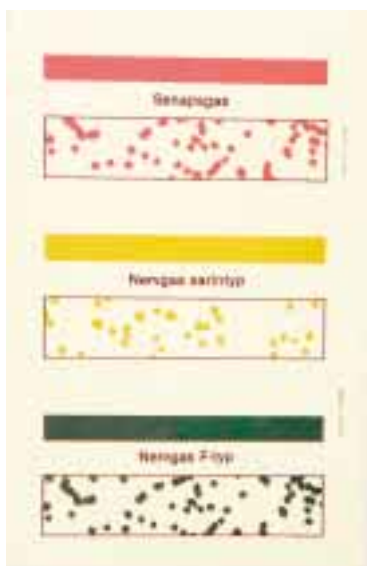
Ett större block, indikeringspapper 105, ska också finnas i skyddsmaskväskan. Det fungerar på samma sätt som indikeringspapper 104, men är cirka 5 gånger större.

Används vid markindikering, främst som ”förberedd indikering”, men även efter ett C-anfall. Indikerar C-stridsmedel i vätskeform.

På blocket finns en färgkod som visar att papperet antingen färgas:

- Rött av senapsgas.
- Gult av nervgas av sarintyp (Sarin, Soman, Tabun).
- Mörkgrönt till svart av nervgas av VX-typ.

Baksidan på indikeringspapperet har ett limskikt med skyddspapper som gör att papperet kan fästas på en pinne, utrustning m m.

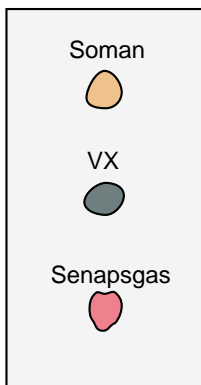
Indikeringspapper 104

Indikeringspapper 105

Indikering

Vid indikering håller man indikeringspapperet som en "vagga" så att man inte kommer i beröring med den misstänkta vätskan. Tryck indikeringspapperet mot den misstänkta ytan i några sekunder. Läs av färgomslaget. Porösa material t ex asfalt och målade ytor suger snabbt upp vätskan vilket innebär att redan efter några minuter efter anfallet kan det vara omöjligt att erhålla färgomslag. Därför inriktas indikering främst till hårda ytor där det ligger kvar under längre tid.

Vid rapportering anges endast färgomslag.

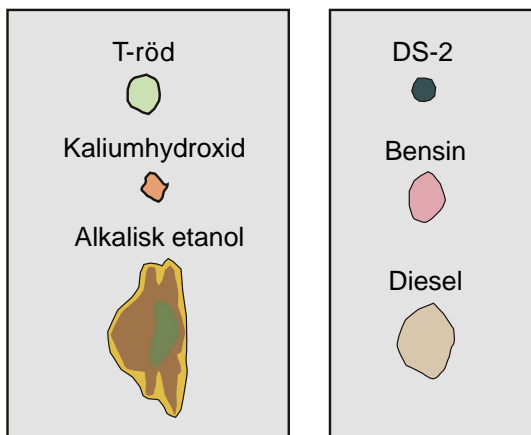

Färgomslag på indikeringspapper

Indikeringspapper 104 i "vagga"

Indikeringspapperet kan missfärgas av vissa ämnen som är vanliga i fält t ex drivmedel, glykol, T-röd och DS-2.

Missfärgning av indikeringspapper

Nervgasindikeringsbricka 90 (3 st) medförs i skyddsmaskväskan. Indikerar närvaro av nervgas i luften eller vätskeform i vatten.

Kan användas både utan och med Sugpump 02.

OBS!

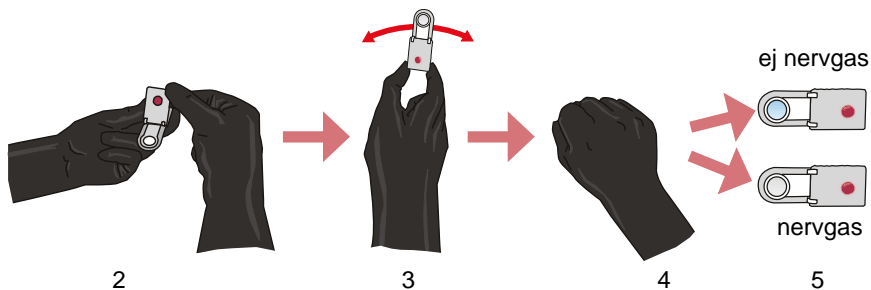
Nervgasindikeringsbricka 90

Fungerar vid kyla om den värms upp i exempelvis handen eller armhålan (utanpå C-vätskeskyddet).

Indikering

I luften:

1. Riv upp aluminiumpåsen vid rivanvisningen och tag ur indikeringsbrickan. Avlägsna torktabletten. Om torktabletten inte är blå är brickan fuktskadad. Fäll locket rakt upp och tag bort skyddsfolien.
2. Luta brickan framåt och krossa en ampull i taget så att vätskan väter, fuktar (ej blöter), det cirkelformade papperet.
3. Vifta brickan fram och tillbaka i luften i 1–2 minuter.
4. Fäll ner locket och värm i knuten hand i cirka 2 minuter. Vid kyla värms brickan längre.
5. Brickan öppnas och resultatet avläses.

Indikering med nervgasindikeringsbricka 9

I vatten:

Enda skillnaden från luftindikeringen är att ampullen inte behöver krossas. Doppa brickan i vattnet som ska indikeras. Värm och avläs brickan på samma sätt som beskrivs ovan.

- Blått omslag indikerar att det **inte** finns någon nervgas i luften/vattnet.
- Inget omslag indikerar befintlighet av nervgas av något slag i luften/vattnet.

Vid rapportering anges färgomslag – blått alternativt inget.

Exempel på packningsplan för Skyddsmaskväska 90

Huvudfack

Skyddsmask 90 med Filter 90
Plastpåse 166

*Ihopsatt efter tillpassningskontroll
Skyddsmask i plastpåse (fuktskydd
för filtret)*

Personsaneringsmedel 104
C-vätskeskydd (kroppsdel)
Skyddshandske 7

*2 förpackningar
Plats finns för bruten förpackning*

Bakfack

Synkorrektion med fodral
Nervgasprofylax
Indikeringspapper 104
Indikeringspapper 105
Nervgasindikeringsbricka 90
Torkklapp 11
Autoinjektor 2 K

Apterat i skyddsmasken vid NBC-hot

*2 förpackningar
1 förpackning
3 stycken*

*Plats för förvaring enligt bataljons-
chef (motsv). Förvaras frostfritt*

Sidofack

C-vätskeskydd (fotdel)

Uppgiftsanknutet skydd (UA-skydd)

Allmänt

Uppgiftsanknutet skydd (UA-skydd) är ett komplement för den personliga skyddsutrustningen (Grundskydd – GS). Med den personliga skyddsutrustningen (GS) ska man kunna ta sig ut ur eller passera genom ett C-vätskebelagt område. Med UA-skydd kan man även lösa uppgifter under längre tid i C-vätskebelagt område.

Skyddsdräkter

C-stridsdräkt 90, Komplet

M7376-75000

Dräkten har en skyddstid på minst 24 timmar. Den består av samma yttertåg som fältuniform 90 med huva kompletterat med ett polyuretanskum som impregnerats med aktivt kol. Detta gör att den inte är tvättbar eller möjlig att sanera. Skillnaden jämfört med C-vätskeskyddet är främst att C-stridsdräkten har längre skyddstid, är tillverkad i ett material som har en viss förmåga att ”andas” och bättre hållbarhet. Designen är något förändrad jämfört med fältuniform 90, bl a måste sömmarna utformas på ett speciellt sätt för att undvika läckage av C-vätska utifrån. Dräkten finns i fyra storlekar enligt längd/viktsystem: 170/70, 180/70, 180/95 och 190/95. Används främst inom flygvapnet och förband i internationell tjänst.

C-underställ bäres under fältuniform 90. Kompletterat med skyddsmask 90, gummistövel 90 och skyddshandske 7 ger detta ett heltäckande skydd. C-stridsmedel som går igenom fältuniform 90 i gasform absorberas av understället som innehåller aktivt kol. Skyddstiden är minst 24 timmar. Likt C-stridsdräkten har C-understället en viss förmåga att "andas".

Understället består av en jacka med huva och byxor. Huvan består av ett framstycke och ett bakstycke som delas av ett blixtlås. Huvans anslutning mot skyddsmasken är formpressad av butylgummi för att få det tätt. Viktigt att ovalens placering, i våg och lod, i huvans öppning placeras rätt för tät anslutning mot skyddsmasken. Understället är tvättbart men inte saneringsbart. Understället finns i fem storlekar enligt längd/viktsystem: 160/65, 170/75, 180/75, 190/85 och 200/95. Används främst inom armén och marinen (amfibieförband).

Lätt C-skyddsdräkt

M7376-792020

Den lätta C-skyddsdräkten är ett mellanling mellan C-vätskeskydd och C-stridsdräkt. Skyddsdräktens skyddstid mot C-stridsmedel är minst 12 timmar. C-skyddsdräkten är impermeabel, dvs ingenting tränger in och värmen släpps heller inte ut.

Dräkten skyddar även mot stänk på ytersidan av petroleumprodukter och i fält förekommande saneringskemikalier i minst 6 timmar.

Den lätta C-skyddsdräkten bärs utanpå uniformen. Modellen ser ungefär ut som ett regnställ – försedd med elastiska öppningar för att tätas mot skyddsmasken och skyddshandskarna. Hjälmen ska bäras utanpå skyddsdräkten medan kroppsskydd och stridsväst bärs under dräkten.

Skyddsdräkten finns i två storlekar. En för längder upp till 180 cm och en över 180 cm. Den tomma förpackningen kan vändas ut och in och användas som en axelremsväska. -skyddsdräkten är ett engångsskydd. Används främst inom marinen (sjögående förband).

Skyddsutrustning

Hörselskydd	130
Allmänt	130
Hörselskyddsproppar	131
Hörselskyddskåpor	132

Hörselskydd

Allmänt

Ett av människans viktigaste sinnesorgan för informationsinhämtning är hörseln. Utan en fullgod hörsel har vi bl a svårt att kommunicera med varandra, risker för olycksfall ökar om man inte hör varningssignaler etc. Hörseln är även ett av våra känsligaste sinnesorgan och kan skadas allvarligt om det utsätts för höga ljudnivåer. En hörselskada går aldrig att reparera.

Ett enda skott som avlossas i närheten av ett oskyddat öra eller ett felaktigt påsatt hörselskydd kan resultera i en hörselskada.

Viktigt att tänk på!

- Bär alltid hörselskydd när så krävs. Se SäkI.
- Kontrollera att hörselskydden sitter rätt.
- Kontrollera att hörselskydden är hela och rena.

För verksamheten i utbildnings- och övningsverksamhet gäller att de hörselskydd som anges i SäkI ska användas, inga andra.

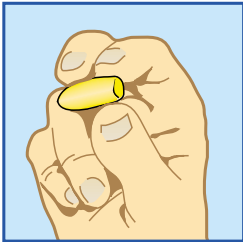

Hörselskyddsproppar

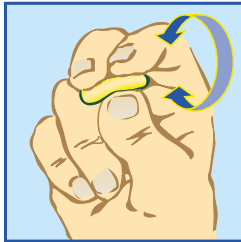
Hörselskyddsproppar/Small	M7343-117010
Hörselskyddsproppar/Medium	M7343-105110
Hörselskyddsproppar/Large	M7343-118010

Hörselskyddspropparna ska sitta helt inne i hörselgången för att ge avsedd skyddseffekt. Hörselskyddspropparna finns i ett par olika utföranden och i olika storlekar. Då hörselgångens storlek varierar är det viktigt att man använder en hörselskyddspropp med rätt storlek.

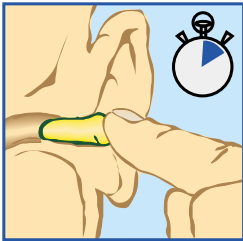
Isättning av hörselskyddspropp

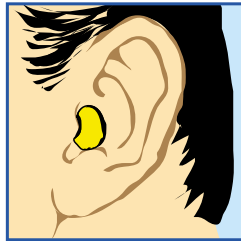
Rulla proppen mellan fingrarna, proppen blir smalare.

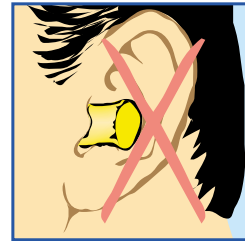
Fatta tag i överdelen av öronmusslan, "apgripet" och lyft uppåt, vilket gör att hörselgången rätas ut och proppen kan lättare sättas in.

"Klockan" visar betydelsen av att hålla kvar ett finger på proppen tills den har expanderat.

Rätt isatt propp.

Fel isatt propp.

Hörselskyddspropparna är i princip engångsskydd och ska kastas efter användning. De kan återanvändas under förutsättning att de inte blivit smutsiga (tvätta aldrig en hörselskyddspropp). Det är dock inte lämpligt att använda samma hörselskyddspropp i mer än en dag.

Hörselskyddskåpor

Hörselskyddskåporna måste skötas och användas på rätt sätt för att ge avsedd skyddseffekt.

Kåporna ska vara hela. Trasiga tätningssringar och deformerad bygel minskar skyddseffekten.

Tätningssringarna och dämpkuddarna (absorbenten) är färskvara och ska bytas ut om de har brister. Minst ett byte per år är ett lämpligt intervall för hörselskyddskåpor som ofta är i bruk. Nack-/hjässbygeln får inte böjas sönder så att anläggningstrycket mot huvudet försämras. Glasögonskallar, långt hår, mössa eller annat som kan vara i vägen ökar risken för ljudläckage mellan kåpornas tätningssringar och huvudet och därmed försämras skyddets dämpning.

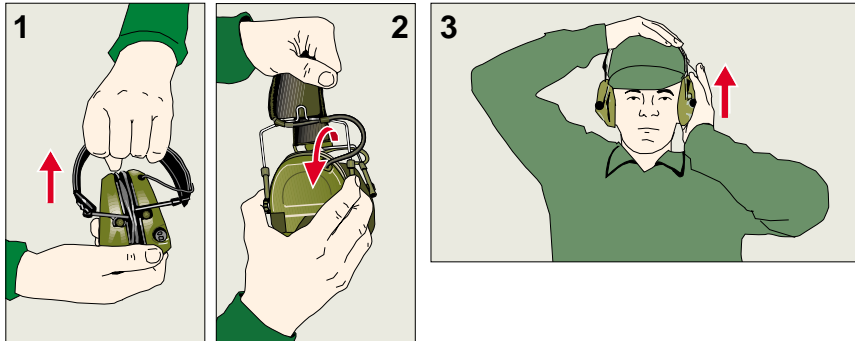
De hanterings- och skötselanvisningar m m som beskrivs under avsnittet ljudnivåberoende hörselskydd gäller i tillämpliga delar för alla typer av hörselskyddskåpor.

Hygiensatsen består av två dämpkuddar samt tätningssringar med snäppfunktion. Skyddet och i synnerhet tätningssringarna kan försämras med tiden och ska kontrolleras med täta mellanrum, så att inga sprickor och ljudläckage finns. Om tätningssringen är skadad ska den bytas ut, se Vård.

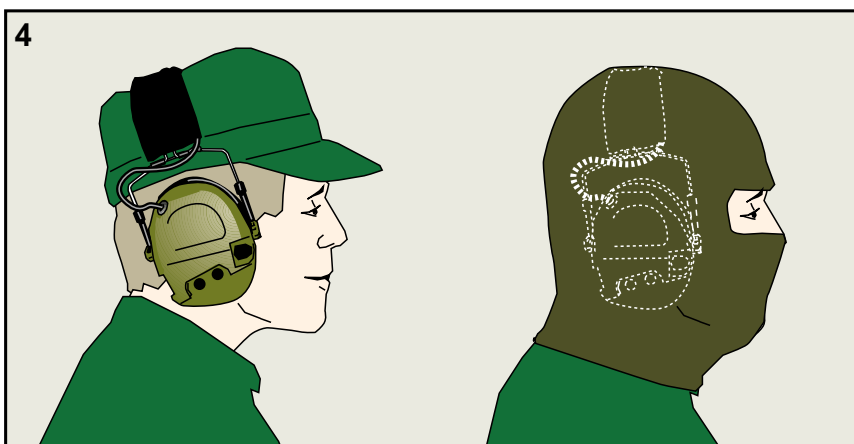
Ljudnivåberoende hörselskyddskåpa

Hörselskyddskåpor
Hygiensats Hy 68

M7343-222011
M7343-214010

1. Fäll ut bygeln och dra ut kåpor.
2. Vik ut överdelen på kåpan för att ledningen ska placeras på utsidan av bygeln.
3. Placera hörselskyddskåpan på huvudet med mikrofonerna vända framåt. Justera höjden på kåpor genom att dra kåpan upp eller ned, samtidigt som hjässbygeln fälls ner. För optimal tillpassning ska kåpor vara centrerade över öronen.
4. Kontrollera att kåpor sitter rätt och sluter tätt. Mössan, hjälmunderlaget eller kablage etc får inte ligga mellan huvudet och tätningssringen på kåpan.

Varning!

Hörselskyddskåpor ska bäras under hjälmunderlaget

Om man använder hörselskyddskåpan en längre tid bör volyminställningen motsvara ”normalt hörande”. Om förstärkningen är för hög kan man speciellt i bullrig miljö uppleva obehag.

Vid kall väderlek, värm hörselskyddskåpan innanför jackan 1–2 minuter, för bästa komfort.

Viktigt att tänka på!

Använd möjligheten att förstärka omgivningsljudet med måtta.

Vid användning av hörselskyddskåpor i kombination med hjälm finns två appliceringsalternativ, enligt följande:

- Hjälmen placeras över hörselskyddskåpan's hjässbygel.
- Hörselskyddskåpan träs in mellan hjässnätet och hjälmskalet (avser hjälm 90 med inredning 02).

Första alternativet är snabbast. Fördelen med andra alternativet är att hörselskyddskåpan ”följer med” hjälmen.

Funktioner

- Sista inställningen sparas vid avstängningen
- Automatiskt avstängning efter två timmar om ingen funktion påverkas,
- Tre varningssignaler var 30:e sekund i fem minuter hörs vid låg batterispänning. Därefter sker avstängning.

På och av

Tryck och släpp båda knapparna samtidigt. Ett pip hörs i hörtelefonerna

Öka volymen

Tryck på den högra (främre) knappen för att öka volymen.

Minska volymen

Tryck på den vänstra (bakre) knappen för att minska volymen.

Förvaring

Efter användning ska kåporna lufttorka innan förvaring. Detta åstadkoms genom att förvara kåporna utvikta (tättningsringarna ska inte ligga mot varandra) tills de har torkat. Den bästa torkeffekten för dämpkuddar och elektronik får man om man tar bort tättningsringarna och dämpkuddarna.

Korttidsförvaring: Förvara kåporna utvikta i samband med dygnsvilan. Övrig tid kan de förvaras ihopfällda.

Vid fukt, vik ut kåporna, ta bort tättningsringarna, så dämpkuddar och elektronik tillåts torka.

Långtidsförvaring: Förvara kåporna utvikta och ta ur batterierna (se demontering/byte).

Om hörselskyddet förvaras ihopfällt ska gejderna tryckas in helt innan bygelns fälls ihop.

Om gejderna inte är helt intryckta blir det en snedbelastning på tättningsringarna när bygelns fälls ihop. Vilket kan medföra att det kommer att ta tid för tättningsringarna att återfå sin naturliga form, när kåpan ska användas på nytt (tättningsringarna glipar).

Felaktig förvaring

Vård

Kåporna ska kontrolleras regelbundet för att konstatera att de är fullt funktionsdugliga.

Rengör kåpor, bygel och tätningsringar med en trasa och ljummet vatten.

OBS!

Kåporna får inte doppas ner i vatten.

*Demontering/montering av
tätningringar och batterier*

Stoppa in fingrarna under kanten
och dra rakt ut.

Montera den nya tätningringen ge-
nom att trycka på den på kåpan.
Dämpkuddens laminatsida (svart)
ska vara vänd utåt.

Vid byte av batterier, lossa skruven.
Efter batteribytest ska funktionskont-
roll av den ljudnivåberoende funk-
tionen genomföras. Om inte detta
genomförs kommer elektroniken att
dra ström under förvaringen.

OBS!

Håll inte i batterilocket.

Inlämning till förråd

Innan hörselskyddskåpan återlämnas av brukaren till förrådet ska den vara rengjord. Tätningsringar, dämpkuddar och batterier ska demonteras (batterier kastas i avsett kärl för förbrukade batterier). Hörselskyddskåpan lämnas till förrådet i utfällt läge och med gejderna inskjutna i sitt minsta läge. Förrådspersonalen ska informeras om eventuella defekter på skyddet.

Viktigt att tänka på!

Kontroll innan användning

- Kontrollera att tätningsringar, dämpkuddar, mikrofonvindskydd och gejdrar är hela.
- Kontrollera bygelspänsten. Ta av tätningsringarna och skjut in gejderna till sitt minsta läge. Om kåporna då nuddar varandra är bygeltrycket tillfredsställande. I annat fall ska kåpan bytas ut.
- Kontrollera funktionen hos den ljudnivåberoende funktionen.

Förplägnads- och förläggnings- materiel

Förplägnadsmateriel	142
Allmänt	142
Livsmedel	150
Förläggningsmateriel	153

Förplägnadsmateriel

Allmänt

Din förmåga att prestera som soldat beskrivs vanligast i begreppet ”fysiskt stridsvärde”. Ditt fysiska stridsvärde är beroende av flera viktiga faktorer. Vila, hygien, vätska och mat är exempel på sådana. För att du ska orka med hårt arbete, såväl psykiskt och fysiskt, krävs regelbunden vila, god hygien samt tillförsel av mat och vätska.

Kokkärl m m

Kokkärl m/40	M7479-102000
Matbestick	M7498-101001
Kåsa	M7410-051000

Kokkärlet är av rostfri plåt, överdelen (locket) har ett handtag och rymmer 0,7 liter (till falsen 0,25 L). På handtaget finns öglor där man kan trä in en käpp, om man vill steka över öppen eld. Underdelen rymmer 1,5 liter (till falsen 1,3 L) och har handtag med krok och är lämpligast att värma mat i. Använd överdelen för fast föda och som tallrik, underdelen för flytande föda och för kokning.

Vindskydd med stöd
Flaska 0,3 L sprit 35
Spritbrännare

M2824-001129
M7061-800600
M2824-001119

Enmansköket består av spritbrännare, vindskydd och flaska (0,3 L) för sprit 35.

Enmanskök jägare MT
Dunk 1 L sprit 35

M2824-051001
M7063-007020

Enmanskök jägare består av spritbrännare, övre och undre vindskydd, kokkärl (1 L samt 1,5 L) lock (stekpanna), handtag och rem. Köket är tillverkat i aluminium.

Bränslet förvaras i 1 L dunk för sprit 35.

Vid vissa förband finns variationer på jägarkök, dessa tas ej upp i detta reglemente.

Varning!

Spritbrännaren utvecklar bl a koloxid vid användning. Koloxid är en helt luktfri och en mycket giftig gas. Enmansköket placeras därför i regel utomhus och om möjligt på ett stadigt obrännbart underlag.

Handhavande av enmanskök

Om brännaren används inomhus måste man säkerställa ordentlig ventilation. Sprit ska fyllas på utomhus och minst en meter från användningsplatsen. Du får inte röka vid påfyllning av sprit. Undvik att spilla eller toppfylla. Om man fyller på sprit i en brännare som nyss använts finns risk för självantändning.

OBS!

Se till att spritbrännaren är sval vid påfyllning. Spritbrännaren släcks genom kvävning, exempelvis med spritbrännarens lock. Du måste man ta bort gummipackningen på lockets insida, annars förstörs den och locket håller ej tätt.

Håll aldrig ansiktet över brännaren, när du fyller på eller när du tänder den. Vidare kan du låta brännaren brinna ut genom att värma vatten för termosens alternativt diskvatten.

Påfyllning av spritflaskan från en större förrådsflaska (5–20 liter) ska ske utomhus. Tratt eller dunkmunstycke med pip ska användas. Spritflaska (0,3 alt 1 liters) bör förvaras i plastpåse. Vintertid bör brännaren förvärmas så att större effekt erhålls och den blir lättare att tända. Detta gör man genom att förvara brännaren i fältuniformsfickan t ex.

0,3 liters flaskan bör också förvaras kroppsnära, då kall sprit 35 är svår att tända och ger något sämre effekt.

För att enmansköket inte ska skramla under förflyttning, kan du stoppa i en handduk eller frystorkade livsmedel.

Vindskyddet (till kokkärl m/40) är nödvändigt för att brännaren ska fungera på ett tillfredställande sätt. Invändigt finns två byglar som man faller upp och ställer kokkärlet på. Kokkärlet och vindskyddet ställs sedan över den tända brännaren.

Enmanskök jägare hanteras på motsvarande sätt som enmansköket. Spritbrännaren ställs i det mindre vindskyddet, ovanpå ställs det övre vindskyddet och kokkärlet. Sätt på locket så kokar vattnet fortare.

Förvara inte brännaren i kokkärlet. Läckande sprit 35 ger en otäck smak och lukt.

Daglig tillsyn

När du använt köket ska du alltid

- diska både kärl och vindskydd innan du packar ihop köket
- kontrollera att lockpackningen till brännaren är hel
- kontrollera att locket är åtdraget och att köket/brännaren inte läcker
- förvara alltid kokkärlet öppet när du inte använder det.

Varning!

Sprit 35 är mycket brandfarligt. Upprepad kontakt kan ge torr hud eller hudsprickor. Tänk på spritens kylande effekt vintertid.

Första hjälpen

- Inandning; vanlig första hjälpen, vila, värme och frisk luft.
- Hudkontakt; tag av nedstänkta kläder, skölj huden med vatten.
- Kontakt med ögonen; skölj med vatten, spola minst fem minuter, håll ögonen vidöppna, vid behov uppsök läkare.
- Förtäring; uppsök läkare. Symptom: Kan ge huvudvärk, illamående, sveda i mun och svalg. Höga halter kan orsaka kräkningar, medvetslöshet.

Vattenrenare

Vattenrenaren används av jägarförband för att säkerställa vätskebalansen vid aktiviteter när normal vattenförsörjning inte fungerar. Materielen förvaras i förslutningsbar påse tillverkad i kraftig plastfolie.

Vattenrenare för enskild soldat/Komplett

M2312-203011

1. Vattenrenare
2. Sugslang med munstycke
3. Beskrivning
4. Extra förfilter, 2 st
5. Förvaringspåse

Vattenrenaren används som ett sugrör. Desinfektering av vattnet sker när detta passerar genom renaren, varför klorering inte ska utföras.

Vattenrenare för stridspar/Tillbehör

M2312-204011

1. Förvaringsväska
2. Vattenrenare
3. Extra filter
4. Beskrivning
5. Utloppsslang
6. O-ring till kolv
7. Inloppsslang med sil
8. Testutrustning (visas ej på bilden)

Vattenrenaren används av jägarförband. Den kan producera renat vatten till såväl mat som dryck. Den har en kapacitet av ca 0,4 liter/minut. En extra uppsättning filter ingår.

Handhavande

Desinfektering av vattnet sker vid passage genom renaren varför ytterligare klorering inte ska utföras. Det renade vattnet ska stå i tre minuter (vintertid fem minuter) innan det får användas. Därefter är vattnet avsett för direkt förbrukning, vilket innebär att det bör förbrukas inom åtta timmar.

Som tillbehör medföljer även testutrustning för kontroll av vattenrenarens reningsförmågan.

Vätskebehållare

Dricksflaska 90/Komplett
Fodral dricksflaska 90

M7061-203011
M7061-203168

Dricksflaskan rymmer 1 liter och är främst avsedd för dricksvatten. Tillverkad av plast med skruvkork som är försedd med anslutning till skyddsmask 90. Vätska kan intas med skyddsmask påtagen. Fodralet är av plastbelagd polyamidväv med foder av fiberpäls. Blöt fodret när det är varmt, vätskan i dricksflaskan kyls då. Vintertid ska fylld dricksflaska förvaras frostfritt.

Daglig tillsyn

Använd flaskborste för rengöring. Förvara alltid dricksflaskan med öppet skruvlock.

Vätskebehållaren består av följande delar:

1 ytterfodral med axelremmar och bröstband	4 dricksslang med skydd
2 vätskebehållare	5 skruvlock
3 munstycke	6 stor borste
	7 liten borste.

OBS!

Vätskebehållaren är endast avsedd för rent vatten.

Vätskebehållaren medger användning och transport av vatten i temperaturintervallet 0 °C till + 70 °C. Vätskebehållaren rymmer 2,3 liter. Vintertid ska fylld vätskebehållare förvaras frostfritt. Vätskebehållaren kan medföras i ryggsäck på stridsvästen. Den är tillverkad av plast och fodralet är tillverkat av grön polyuretanbelagd polyamidväv.

Daglig tillsyn

Rengör dricksslang och behållare med vatten och diskmedel, använd borstar. Tillsatser kan bilda avlagringar eller lämna rester som kan störa vätskeintagets funktion. Vid rengöring ta alltid ur vätskebehållaren ur ytterfodralet och lossa dricksslangen från behållaren. Förvara vätskebehållaren med öppet skruvlock.

Isärtagning och hopsättning

1. Töm vätskebehållaren på eventuellt vatten.
2. Skruva loss skruvlocket.
3. Ta försiktigt loss munstycket.
4. Trä dricksslangen ur ytterfodralet.
5. Ta vätskebehållaren ur ytterfodralet.
6. Lossa dricksslangen från vätskebehållaren försiktigt genom att dra och rotera slangen.
7. Rengör slangen och behållaren.
8. Före hopsättning kontrollera och anmäl eventuella fel och brister till ditt befäl.

Termos 0,7 L

M7062-105010

Ståltermosen är tillverkad av rostfritt stål. Volymen är 0,7 l. Termosen kan användas för både varma och kalla drycker. Hantera alltid din termos varsamt så att du inte skadar den. En skadad termos håller värmen dåligt.

Daglig tillsyn

Rengör termosen med diskmedel och vatten efter varje användning. Förvara termosen med öppet skruvlock.

Varning!

Ta aldrig i metall med bar hand vid sträng kyla! Risk för kylskada.

Livsmedel

Hållbara livsmedel utgörs av livsmedelsartiklar som t ex är frystorkade, torkade eller konserverade. Dessa livsmedel har lång hållbarhet. Hållbara livsmedel ingår i satsar och benämns, beroende på innehåll och syfte, stridsportion eller jägarportion.

Stridsportion/sats

M8211-101010

Stridsportion finns hos enskild soldat eller vid förband. Den består av en dygnsportion av hållbara livsmedel och utspisas när förbandet inte får färdiglagad mat och dryck. Ytterligare stridsportion/sats finns med egna M-nummer.

Exempel på stridsportion med huvudrätt i konserverburk. Energiinnehåll 16000 kJ (3800 kcal)

Jägarportion/sats

M0827-208010

Jägarportionen består av en dygnsportion av hållbara livsmedel. Jägarportionen har högt energi- och proteininnehåll. Vid tilldelning av flera satser ska satsernas innehåll av huvudrätt varieras med hänsyn till tillgängligt sortiment. Den ska användas av förband och grupper med ett mycket högt energibehov. Jägarportionen är avsett främst för jägarförband (motsv). Den utspisas när förbandet inte kan få färdiglagad mat och dryck.

Ytterligare varianter av jägarportioner finns med egna M-nummer.

Exempel på jägarportion, dygnspackad. Energiinnehåll 19000 kJ (4500 kcal), vikt ca 1100 g.

Frostorkad huvudrätt
Frostorkad frukosträtt

M0800-441010
M0816-646001

Enskild portion, finns i sju olika huvudrätter. Ska kompletteras med tillbehör.

Ytterligare varianter av frostorkade huvudrätter finns med egna M-nummer.

Exempel på frostorkad huvudrätt. Energiinnehåll ca 2940 kJ (700 kcal), vikt torrs substans ca 150 g

Nödlivsmedel för livbåtar

M0827-601000

Satsen består av näringskoncentrat som pressats till kexliknande briketter (brödblock) eller av briketter och druvsockertabletter.

Satsens energiinnehåll är ca 21000 kJ (5000 kcal) och den är avsedd för tre personer under ett dygn.

Satsen förpackas antingen i vitplåtsburk eller i vattentätt laminat med pappask ytterst. Lagringstid 5 år.

Förläggingsmateriel

Liggunderlag

M-7313-811000

Liggunderlaget isolerar mot kyla underifrån. Det är av plast och kan rullas eller vikas ihop. Formatet är 180x60x1,5 cm.

Sovsäck 2000

M7317-116010

Sovsäck 2000 lätt

M7317-115010

Sovsäckspåse

M7317-118010

Systemet består av en sovsäck som är en tjockare, med köldkrage och huva. Samt en sovsäck som är lättare och tunnare. Sovsäckarna packas i en komprimerbar sovsäckspåse.

Jägarförband har hela sovsäckssystemet, andra förband har endast delar av systemet.

Sovsäckarna har tvåvägs icke delbara blytlås på vänster sida. Sovsäckarna har rundel i botten för utrymme för fötterna. Yttertyget är av 100 % polyamidväv och fyllningen är av 100 % polyesterfiber. Sovsäck 2000 är 225 cm lång och användningsområde ner till -20 °C, sovsäck 2000 lätt är 230 cm lång, för att vid kombination passa utanpå sovsäck 2000 och användningsområde ner till ± 0 °C. I kombination klarar sovsäckarna ca -35 °C.

Sovsäckssystemet väger komplett 2900 g.

Handhavande

Beroende på årstid eller klimat, kan sovsäckarna användas var för sig, alternativt i kombination. Vid kyla kan lämplig klädsel i sovsäcken vara; fältskjorta 90, långkalsonger, knästrumpor samt hjälmunderlag 90. För att ge bästa värmeisolation bör sovsäckarna inte tryckas ihop under långtidsförvaring, utan förvaras hängande. När sovsäckarna ska packas i sovsäckspåse så ska de tryckas ner i påsen och inte rullas eller vikas.

Viktigt att tänka på!

- Skaka sovsäcken för att få in luft i fyllningen, innan du kryper ner.
- Vädra och lufta ur sovsäcken varje dag när du är i fält.
- Förvara sovsäcken löst rullad eller hängande när du inte använder den.

Varning!

Risk för antändning av sovsäckarna finns om dessa placeras för nära en värmekälla, t ex tältkamin!

Tält 2000 enmans

M7317-117010

Enmanstältet används av bland annat jägarförband. Det är ett överdrag till sovsäcksystem 2000 och används som skydd mot väder och vind, när t ex tält inte nyttjas.

Tält 2000 enmans består av två olika material. Ovansidan är en trelagers polyamidvävslaminering med ett membran som är ånggenomsläppligt och vattentätt.

Undersidan är en polyuretanbelagd polyamidväv som är vatten- och ångtät. Enmanstältet har blixtlås på vänster sida, som täcks av ett vindskydd. Det har utrymme för packning vid huvudändan.

Vidare är det försett med en ögla i varje hörn, samt att huvudändan kan försees med myggnät som fästs med kardborrband. Längden på enmanstältet är 260 cm.

Handhavande

Enmanstältet används för övernattning i det fria eller i snöbivack och kan spännas upp med vidjor alternativt med snöre mot ett träd, så att huvudändan lyfts upp.

OBS!

Liggunderlaget bör vara mellan tältet och underlaget, för att inte skada väven.

Sjukvårds- utrustning

Sjukvårdsförnödenheter	158
Allmänt	158
Motmedel	161

Sjukvårdsutrustning

Allmänt

Soldaten utrustas vanligen med följande personliga sjukvårdsförnödenheter. Avvikelser kan förekomma beroende på förbandstillhörighet.

Hörselskyddskåpa
Se kap 4 sid 132

2 första förband

Hudsalva

Vattenreningstabletter

Tillkommer vid
kris och krig

Autoinjektor 2 K

Medicinska nervgas-
motmedel.

Morfin autoinjektor

Första förband

M7800-116010

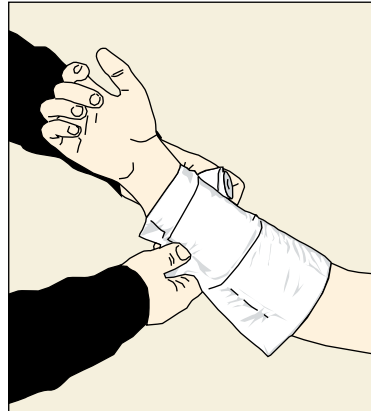

Första förbandet är till för att stoppa synlig blödning och skydda såret. Du har två första förband och de förvaras i höger benficka. Första förbandet består av en elastisk binda och två kompresser, varav den ena är fäst vid bindan och den andra är lös.

Exempel på användning

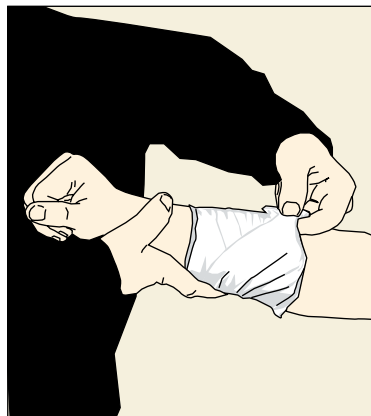
1. Högläge. Förband med dubbelvikt kompress.

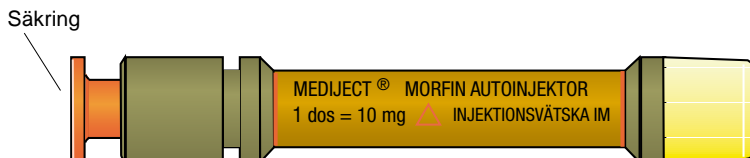
2. Högläge. Förband med utvikta kompresser. Extrakompressen placerad på motsatt sida (genomskott).

3. Högläge. Extrakompressen rullad för tryckförband.

4. Linda bindan runt kompressen och fäst bindandån (viks in under förbandet).

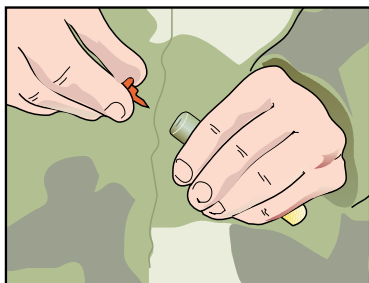

Ingår i utrustningen för viss personal. Morfin autoinjektor ges vid svåra smärttillstånd som har uppkommit i samband med stridsskador eller olycksfall. Exempel på skador kan vara stor mjukdelsskada, fraktur eller inre skada. Effekten varar i 3–4 timmar

Morfin ska ej ges till en skadad om han eller hon har svårt att andas, har en skallskada eller är medvetslös.

När du ska använda morfin autoinjektor gör du enligt följande:

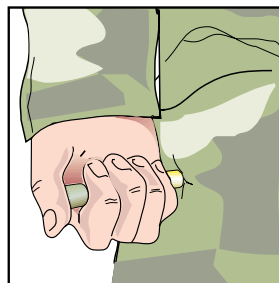
- Avlägsna den röda säkringen.
- Placera den gula delen mot yttersidan av låret.
- Tryck ned motsatta delen med tummen. Håll kvar minst 5 sekunder. Dra ut och oskadliggör nålen.
- Fäst den tomma autoinjektorn på uniformen för att markera att den skadade fått morfinet.

Avlägsna den röda säkringen.

Placera den gula delen mot yttersidan av låret.

Tryck ned den motsatta delen med tummen. Håll kvar under ca 5 sek.

Hudsalva försvarets

M0842-256800

Hudsalvan används för fotvård, t ex vid skavsår och förhårdnader eller torr hud.

Den kan också användas på läpparna.

Varning!

Använd inte hudsalva i ansiktet vid risk för kylskador.

Vattenreningstabletter Puritabs

M0842-725200

För desinfektion av dricksvatten.

Kan man inte koka vattnet i två minuter används vattenreningstablett Puritabs för att rena dricksvattnet.

En Puritabstablett löses i full dricksfaska. Är vattnet grumligt eller kraftigt brunfärgat, används två tabletter.

Vattnet kan drickas efter 10 minuter.

Drick aldrig bottensatsen.

I förpackningen ingår 12 st tabletter.

Varning!

Tabletterna får inte ätas upplösta.

Myggstift

M0842-249946

Myggmedel ingår i jägarnas utrustning och tillförs övrig personal vid behov.

Användaranvisning finns på förpackningen.

Motmedel

Autoinjektor 2 K och Medicinska nervgasmotmedel

Autoinjektor två kamm MT

M7840-104011

Autoinjektor 2 K (2 kammare) innehåller 2 mg atropin och 500 mg HI-6 (oxim) som på olika sätt minskar nervgasens skadliga effekter på kroppen.

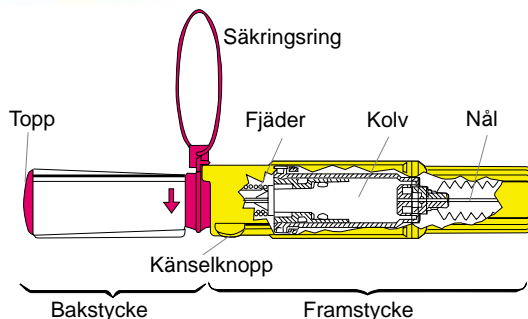
Autoinjektorn består av ett vitt bakstycke och ett gult framstycke. Bakstycket består av utlösningmekanism, röd säkringsring, fjäderstång och slagfjäder. Autoinjektorn laddas med en läkemedelsampull enligt den instruktion som medföljer. I ampullen finns de två verksamma ämnen skilda från varandra.

Autoinjektorn ska användas omedelbart när tecken på nervgasförgiftning uppkommer. Symptomen kan variera, men vanligt är t ex sammandragna pupiller, rinnande ögon och näsa, ökad salivavsöndring, dimsyn, huvudvärk samt tryck känsla över bröstet med andningsvårigheter. Du får bara ta 2 stycken autoinjektorer själv eller med hjälp av kamrat. Om du behöver fler skall de ges av sjukvårdspersonal.

Autoinjektorn ska förvaras enligt packningsplanen i skyddsmaskväskan. Vid köldgrader ska den förvaras frostfritt. Lägst bataljonschef kan bestämma var den ska förvaras så att kamrater lätt kan hitta den vid behov.

Autoinjektor 2 K med ampull

Om du får symptom på nervgasförgiftning – använd autoinjektorn omedelbart!

Autoinjektorns olika delar

Instruktion för iordningställande

Tryck in ampullen i bakstycket

Trä på framstycket och låt den svarta triangeln löpa längs den gröna pilmarkeringen på bakstycket, tills framstycket går in under säkringsringens känselknopp.

Säkra autoinjektorn genom att vrida framstycket i den svarta pilens riktning ca 2 mm, tills den svarta triangeln står mitt för säkringsringens känselknopp.

Instruktion för injicering

Vrid framstycket i pilens riktning till stopp. Kontrollera med tummen att framstyckets känselknopp står mitt emot säkringsringens känselknopp. Skaka i 5 sekunder.

Sätt det gula framstycket mot utsidan av låret och dra bort säkringsringen.

Utlös autoinjektorn genom att slå lätt på bakstycket med handflatan. Håll kvar i 10 sekunder och ta därefter bort den. Spara det gula framstycket i höger benficka, så att sjukvårdspersonal vet hur många autoinjektorer du har tagit.

För övningsändamål finns en autoinjektor med blått framstycke utan nål och ampull. Den laddas enligt medföljande instruktion.

De medicinska nervgasmotmedlen består av 10 st tabletter pyridostigmin och 10 st tabletter diazepam.

Tabletterna är avsedda **att intas i förebyggande syfte** när risken att utsättas för nervgaser bedöms vara stor. Order om intagande får ske på order av lägst bataljonschef (motsv). Doseringen är en tablett av vardera sort var åttonde timme. Tabletternas effekt börjar verka efter en halv timme. Maximal effekt nås efter två timmar och bibehålls om föreskriven dosering följs.

Varning!

Tabletterna får inte intas efter exponering av nervgas, då gör de större skada än nytta.

Litteraturförteckning

Vid tryckningen av SoldR Mtrl P, 2003 års utgåva var följande titlar med respektive utgivningsår aktuella som referenslitteratur.

SäkI-serien

M7742-112112	Vintersoldat, 1997
M7742-100002	Soldaten i fält, 2000
M7747-279011	Utbildningsreglemente NBC och brand, 2001
M7756-770002	Uniformsreglemente för Försvarmakten, 2003
M7744-300002	Örlogsboken 2003
M7751-210111	Underhållsreglemente Förplägnadstjänst del 1, 1999
M7751-210121	Underhållsreglemente Förplägnadstjänst del 2, 1999
M7749-750002	Soldatreglemente Utbildningssäkerhet, 2003
M7749-101181	Utbildningsreglemente Idrott, 1997
M7734-472091	Handbok Överlevnad, 1988
ISBN 91-7464-997-3	Personlig skyddsutrustning, Arbetarskyddsstyrelsen, 1999
M7780-004921	Folder Stridsväst 2000, FMV 2002
M7734-129001	Utbildningspaket ”Kallt väder”
M7334-108101	Vinterförmåga, 2003, cd-rom
M7779-603011	Svenska Försvarmaktens stridsuniformer, FMV 2003, cd-rom
M7734-200252	Utbildningspaketet ”Hör upp! ... och hör sen”
M7752-704001	Handbok för Försvarmaktens läkemedel

Sakavdelning: HKV GRO A
Sakansvarig: Mj Sivert Sahlström
Ämnesexpert: Kn Ari Sällinen (MSS)
Mj Roland Florin (SkyddC)
Kn Dan Zeedigh (FTK/TU Bas)
Kn Per Linder (Amf 1)
Kn Christer Ivarsson (FSC)
Redaktör: Thomas Nelander
Illustrationer: Russel Lindqvist
Leif Sundberg
Alf Lannerbäck
Text- och bildmontage: Marlén Olsson
Foto: Peppe Ericsson, Studio ljusspel
Martin Dahlvist, Skydd C
Lars Sjögren, Fårö Foto